ГЛАСИЛО **NEWSLETTER**

ДЕКЕМВРИ - 2012 DECEMBER - 2012

ЗЕЛС

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ЗЕЛС

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL **SELF-GOVERNMENT** OF THE REPUBLIC OF **MACEDONIA - ZELS**

ПОСЛЕДНА СЕДНИЦА НА ГЕНЕРАЛНОТО СОБРАНИЕ НА ЗЕЛС, СО СЕГАШНИОТ СОСТАВ НА ГРАДОНАЧАЛНИЦИ

FINAL SESSION OF THE GENERAL ASSEMBLY OF ZELS WITH

Генералното собрание на ЗЕЛС, највисокото тело на Заедницата, на седми декември, 2012 година, ја одржа шестата седница, која воедно е и последна, во постојниот состав на делегати, бидејќи во март, следната година, ќе се спроведат редовните локални избори. На оваа седница претседател на ЗЕЛС, Коце Трајановски, пред присутните ги презентираше најзначајните резултати што беа реализирани во текот на изминатиот четиригодишен мандат на ова Генерално собрание на ЗЕЛС, при што ги претстави и утврдените приоритетни активности за следниот период кои произлегуваат од потребите и предизвиците сои се соочуваат локалните власти во извршувањето на своите надлежности. Меѓу најважните приоритети и понатаму на прво место останува потребата за обезбедување на поголема финансиска независност на општините, односно зголемување на про-

центот на ДДВ на најмалку 6% и на персоналниот данок на 30%. ЗЕЛС, освен со лобирање до централната власт, за зголемување на процентот на ДДВ и на персоналниот данок, предвидува и преземање на конкретни чекори преку формирање на разни фондови, банка на општините и други алтернативни извори. Беше посочено дека ЗЕЛС, во континуитет ќе продолжи и со зајакнувањето на капацитетите на општинската администрација. Со цел намалување на трошоците за обуките, во рамките на административната зграда на ЗЕЛС, во завршна фаза се реконструктивните зафати околу уредување на просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, при што во текот на овој месец успеавме да организираме и обуки во дел од овие простории за претставниците од неколку мрежи при ЗЕЛС. Во овој контекст, значајно е што кај општинската администрација постои голем интерес за членување во мрежите на претставници од одредени надлежности од општинската администрација, а само во оваа година формирани се уште три нови, со што нивната бројка достигна вкупно 15 професионални мрежи во ЗЕЛС. Не помалку важен приоритет на ЗЕЛС во следниот период е и обезбедувањето на поголем број електронски услуги од општините за своите граѓани. во рамките на ЗЕЛС, формирана е ЗЕЛС единица за поддршка на електронски услуги за општините (ЗЕПЕ), која веќе одржува повеќе бесплатни софтверски апликации наменети за општините, а во завршна фаза се активности за подготовка на електронско издавање на Б – ИСКЗ дозволи и елаборати и одобрување на елаборати во животна средина, како и набавката на хардвер и на софтвер за веб апликација за електронско издавање на одобрение за градење. ЗЕЛС овозможи овие апликации да бидат бесплатно достапни за сите општини во земјава, но претседателот на ЗЕЛС, на Генералното собрание, најави дека за оваа намена и за добивање на бесплатни обуки, од следната година ќе се воведат правила, во согласност со извршената обврска за подмирување на членарината на секоја општината кон ЗЕЛС. Енергетската ефикасност, исто така, зазема сè позначајно место во активностите на општините, па ЗЕЛС и тука планира поддршка на општините со спроведување на проекти, за што веќе е изготвен и соодветен Акционен план 2012 -2015.

Овој месец навистина беше исполнет со голем број активности. Се одржа седница на Надзорниот одбор на ЗЕЛС, на која членовите дискутираа за најзначајните документи на Заедницата, при што беше разгледан Извештајот на реализирани активности на ЗЕЛС во 2012 година, потоа Предлог-планот на активности за 2013 година и Предлог-буџетот на ЗЕЛС за следната година и истите беа едногласно прифатени. За овие документи дискутираа и членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС, на 11-та седница, а, исто така, на оваа седница беше презентирана и Студијата за банка на општините, од страна на стручен тим кој беше избран за најповолен понудувач на објавениот тендер за изработка на студија. На 14 и 15 декември, 2012 година, ЗЕЛС во соработка со Министерството за транспорт и врски, по четврти пат, организира тематско советување. Се дискутираше за шест закони од надлежност на ова Министерството, каде имплементацијата, во најголем дел, ја реализира локалната власт. На советувањето присуствуваа градоначалници и околу 300 претставници од општинската администрација.

Во согласност со Планот на активности на ЗЕЛС за 2013 година, усвоен од страна на Генералното собрание на ЗЕЛС, навистина и во следната 2013 година, ЗЕЛС предвидува реализација на значајни проекти, обуки, разновидна поддршка за своите членки, што всушност укажува дека ќе имаме уште една нова година исполнета со голем број активности и предизвици за локалната власт.

Во тој контекст, Ви посакувам Среќна и успешна 2013 година, исполнета со нови победи на професионален и приватен план и како и досега, единствени преку ЗЕЛС заеднички да реализираме големи успеси и да овозможиме уште поголем напредок на процесот на децентрализацијата во земјава.

Среќна и бериќетна 2013 година!

Душица Перишиќ Извршен директор на ЗЕЛС

Dear All,

The General Assembly of ZELS, the highest body of the Association, on the seventh of December, 2012, held its sixth session, which is also the last in the current composition of the delegates, because in March, the following year, regular local elections will be conducted. At this session, the ZELS President, Koce Trajanovski, presented to the attendees the most important results that have been achieved over the past four-year term of this General Assembly of ZELS, whereby he also presented the identified priority actions for the following period, arising from the needs and the challenges, faced by local governments in carrying out their responsibilities.

The need to provide greater financial independence of municipalities, i.e. an increase in the VAT percentage to at least 6% and of the income tax to 30%, remains to be on the top of the most

significant priorities. ZELS, except for lobbying in front of the central government to increase the percentage of VAT and the personal income tax, provides undertaking of specific steps through the establishment of various funds, a municipality bank, and other alternative sources. It was pointed out, that ZELS will continue to strengthen the capacities of the municipal administration. In order to reduce the cost of training, a part of the administrative building of ZELS is currently undergoing reconstruction works for the purpose of arranging the premises of the ZELS Training Centre, which are in the final stage. In the course of this month, we were even able to organise training sessions in some of these premises for the representatives from several networks within ZELS. In this context, it is significant that the municipal administration shows great interest in membership in the networks of representatives of certain competences of the municipal administration, and only this year three additional networks were established, whereby their number reached a total of 15 professional ZELS networks.

An equally important priority of ZELS in the forthcoming period, is the provision of a large number of electronic services by municipalities for its citizens. Within ZELS a ZELS Unit for Support of Electronic Services for Municipalities (ZEPE) was established, which already maintains several free software applications, intended for the municipalities, and the activities for preparation of the electronic issuing of B-IPPC permits and elaboration reports and approval of environmental elaboration reports, as well as, the procurement of hardware and software for the web application for electronic issuing of construction permits, are in the final phase. ZELS allowed free access to these applications for all the municipalities in the country. However, the ZELS President stated that the usage of these applications and the obtaining of free training, would in the following year be regulated in accordance with the fulfilled obligation for payment of fees to ZELS by each of the municipalities. Energy efficiency also takes an even more important place in the activities of municipalities and in terms of that, ZELS also plans to support municipalities by implementation of projects for which an appropriate Action Plan 2012-2015 has already been drawn up.

This month was definitely filled with a large number of activities. A session of the Supervisory Board of ZELS was held, at which the members discussed the most important documents of the Association, whereby they reviewed the Report on the Activities of ZELS Implemented in 2012, then, the Draft-Plan of Activities for 2013 and the Draft-Budget of ZELS for the following year, which were unanimously adopted. These documents were also discussed by the ZELS Management Board members at the 11th session, and at this session the Study for a Municipal Bank was also presented by an expert team, which was selected as the most favourable bidder at the announced tender for creation of such a study. On 14 and 15 December 2012, ZELS, in cooperation with the Ministry of Transport and Communications, for the fourth time, organised thematic counselling. Six laws under the competence of this Ministry were discussed, the implementation of which is mainly a responsibility of the local government. The counselling was attended by mayors and about 300 representatives of the municipal administration.

According to the Plan of Activities of ZELS for 2013, adopted by the General Assembly of ZELS in the following year – the year of 2013, ZELS also plans to implement important projects, training, diverse support to its members which actually indicates that we will have another new year filled with numerous activities and challenges for local the government.

In this context, I wish you a happy and prosperous year of 2013, filled with new victories in terms of your professional and private life and as before, through ZELS, we will jointly achieve great success and provide an even greater progress in the decentralisation process in the country.

Happy and Prosperous Year of 2013!

Dusica Perisic Executive Director of ZELS

Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија - ЗЕЛС

Тел.+389(0)2 30 99 033/ факс.+389(0) 2 30 61 994 Ул. Женевска бб. п. фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk Извршен директор на ЗЕЛС: Душица Перишиќ Заменик на извршен директор на ЗЕЛС: Ардита Дема -Мехмети Уреднички колегиум: Весна Арсовска –Динковска,

Виктор Арнаудоски Дизајн, подготовка за печатење и печатење: Арс Ламина Лектура и превод на англиски: Момент мал

Association of the units of local self-government of the Republic of Macedonia - ZELS

Tel. +.+389(0)2 30 99 033/ fax. +389(0) 2 30 61 994

St. "Zenevska,, p.box,F.P.32,1000 Skopje, Republic of Macedonia contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Executive director of ZELS: Dusica Perisic

Deputy Executive Director: Ardita Dema - Mehmeti

Editorial Board: Vesna Arsovska - Dinkovska, Viktor Arnaudoski

Graphic design and print: Ars Lamina

Proofread by: Moment mal, Translated into English by: Moment mal

НАДЗОРНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС ГИ УСВОИ ПРЕДЛОГ-ДОКУМЕНТИТЕ ЗА АКТИВНОСТИТЕ НА ЗЕЛС ЗА 2013 ГОДИНА

THE SUPERVISORY BOARD OF ZELS ADOPTED THE DRAFT DOCUMENTS ON THE ACTIVITIES OF ZELS FOR 2013

Во просториите на административната зграда на ЗЕЛС, на 3 декември, 2012 година Надзорниот одбор на ЗЕЛС ја одржа четвртата седница. Присутните градоначалници, членови на Надзорниот одбор: Тони Трајковски, градоначалник на општина Гази Баба, Славко Велевски, градоначалник на општина Могила и Пане Трајков, градоначалник на општина Неготино, дискутираа за значајни предлог-документи за активности на ЗЕЛС во 2013 година, при што беше разгледан и Извештајот на реализирани активности на ЗЕЛС во 2012 година.

Извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, пред членовите на Надзорниот одбор го презентираше Предлог-планот на активности за 2013 година, истакнувајќи дека истиот е во согласност со Стратегискиот план на ЗЕЛС. Како најзначајни, беа потенцирани активностите поврзани со основната улога на ЗЕЛС, лобирање во полза на локалните власти, но ЗЕЛС реализира и многу други активности кои се однесуваат на зајакнување на капацитетите на локалната администрација и на поддршка на општините за развивање и спроведување на електронски услуги. Посебно внимание беше посветено на можностите за имплементирањето на Студијата за отворање на ЗЕЛС Банка на општините, потоа реализацијата на традиционалниот саем на општините "ЗЕЛС -ЕКСПО", изработка на низа софтвери за рационализација на трошоците на општините од кои Софтверот за електронско издавање на дозволи за градење, Софтверот за Б-ИСКЗ, Софтверот за евиденција на прекршочна постапка во согласност со Законот за јавна чистота, СМС софтверот за електронско плаќање на локални јавни давачки и други. Во 2013 година, по локалните избори, за сите новоизбрани локални претставници ќе се организираат обуки проследени со соодветен Прирачник за вовед во надлежностите на локалните власти. Претставниците на НО едногласно го усвоија Предлог-планот, при што предложија да се разгледаат можностите за збогатување на содржините на саемот на општините. Едногласно беше усвоен и Предлог-буџетот на ЗЕЛС за 2013 година, утврден во согласност со предвидените активности на ЗЕЛС за 2013 година.

Во однос на Извештај за реализирани активности на ЗЕЛС во 2012 година, беше констатирано дека се реализирани многу активности, меѓу кои изработката и ставањето во функција на Софтверот за легислатива, кој ќе се надополнува континуирано со сите закони и законски измени кои се поврзани со извршувањето на надлежностите на локалните власти. Изработен е и Софтвер за културни настани на општините, за што се организирани и обуки за членови од општинската администрација, кои ќе ја надополнуваат содржината со настани од оваа област, реализирани во нивната општина. Објавен е тендерот за софтверско решение за издавање на Б-ИСКЗ дозволи и елаборати и избрани се фирми за изработка на софтверска апликација за електронско

In the premises of the administrative building of ZELS, on 3 December 2012, the Supervisory Board of ZELS held its fourth session. The present mayors, members of the Supervisory Board: Toni Trajkovski - Mayor of the Municipality of Gazi Baba, Slavko Velevski - Mayor of the Municipality of Mogila and Pane Trajkov - Mayor of the Municipality of Negotino discussed about the significant draft documents on the activities of ZELS in 2013, whereby they reviewed the Report on the activities implemented by ZELS in 2012.

The Executive Director of ZELS, Dusica Perisic, presented the draft plan of activities for 2013 to the members of the Supervisory Board, stating that it was in line with the Strategic Plan of ZELS. As most significant the activities related to the fundamental role of ZELS- lobbying in favour of local authorities- were underlined, but ZELS also implemented a succession of other activities related to strengthening of the capacities of the local administration and the support to municipalities in developing and implementing electronic services. Special attention was dedicated to the possibilities for the implementation of a study on establishment of a ZELS Bank of Municipalities, then the implementation of the traditional municipal Fair ZELS-EXPO, designing of new software for rationalisation of municipal costs, of which we will mention the software for electronic issuing of construction permits, the software for B-IPPC, the software recording infringement proceedings in accordance with the Law on Public Hygiene, the SMS software for electronic payment of local taxes and so on. In 2013 after the local elections for all the newly elected local representatives training will be organised followed by an appropriate manual for introduction to the competences of local authorities. The representatives of the Supervisory Board unanimously adopted the draft plan, whereby they proposed that the possibilities for enriching the contents of the municipal fair should be considered. They also unanimously adopted the draft budget of ZELS for 2013, determined in accordance with the planned activities of ZELS for 2013.

In relation to the Report on the activities implemented by ZELS in 2012, it was concluded that there were many activities, including the development and operation of legislation software, which will be updated continuously with all the laws and legal amendments that are related to the performance of the responsibilities of local authorities. A software for municipal cultural events has also been developed, wherefore training was also organised for members of the municipal administration, that will update its content with events in this area, taking place in their municipality. The tender for software solution for issuing of B-IPPC permits and elaboration reports was announced and companies for development of software application for electronic issuing of construction permits were selected. The premises of ZELS were renovated to meet the needs of the

издавање на дозволи за градба. Извршено е реновирање на просторот на ЗЕЛС за потребите на ЗЕЛС тренинг центарот, каде веќе започна реализација на обуки. ЗЕЛС изработи и неколку студии: Студијата за ЗЕЛС банка на општините, чија реализација се очекува во 2013 година, Студија за влијанието на финансиската криза врз локалната власт, Студија за односи со јавноста во општините, а во тек е изработка на Студија за лобирање, при што на барање на ЗЕЛС, во рамките на ЦЕМР е формирана специјална работна група, која ќе ги собере најдобрите искуства и ќе ги сподели со членките. Во текот на 2012 година, ЗЕЛС реализира голем број на обуки за претставниците на општинската администрација, според утврдените потреби, изнесени од членовите на 15-те мрежи во ЗЕЛС. Надзорниот одбор го поздрави доследното исполнување на сите спомнати активности, при што посочи дека е потребна поголема ажурност на градоначалниците за испраќање на своите вработени на соодветни обуки што ги реализира ЗЕЛС.

Претставниците на Надзорниот одбор ги посочија проблемите со кои се соочуваат општините со софтверот за градежно земјиште. Побараа од ЗЕЛС да се обрати до Министерството за транспорт и врски и да бара поажурно да одговори на сите прашања кои се однесуваат на евентуални настанати проблеми при јавното наддавање, бидејќи течат рокови и може да настанат и судски процеси. Надзорниот одбор побара МТВ поажурна да постапи по барања на општините при евентуални проблеми со процесот на јавно наддавање за продажба на градежно земјиште. Исто така, Надзорниот одбор го реафирмираше прашањето за учество на општините во распределбата на надоместоците од средствата од концесија на земјоделското земјиште и побара истото да биде разгледувано на Управниот одбор на ЗЕЛС, а говореа и за адекватно информирање на локалните власти за доследно спроведување на Законот за третман на бесправно изградени објекти. Надзорниот одбор укажа и на потребата за повторно иницирање на барањето за апанажа на градоначалниците, бидејќи и тие, како и пратениците во Собранието на РМ, се избрани од народот на непосредни избори.

ZELS Training Centre, which has already begun with the implementation of training sessions. ZELS has also developed several studies: Study on ZELS Bank of Municipalities, the implementation of which is expected in 2013, Study on the Impact of the Financial Crisis on the Local Government, Study on Public Relations in Municipalities and the preparation of a Study on Lobbying is underway, whereby upon the request of ZELS within CEMR a special working group has been established, which will bring together the best experiences and share them with members.

In the course of 2012, ZELS implemented a large number of trainings for the representatives of the municipal administration, according to the determined needs, expressed by the members of the 15 networks of ZELS. The Supervisory Board welcomed the consistent implementation of all the mentioned activities, and noted that there is a need for enhanced engagement of mayors for sending their employees to appropriate train-

ings realised by ZELS.

The representatives of the Supervisory Board pointed to the problems faced by municipalities with the software for construction land. They demanded that ZELS should refer to the Ministry of Transport and Communications and require prompt answers to all questions pertaining to the possible problems which may occur during the public auctions, since there are time limits and court proceedings may occur. The Supervisory Board demanded that the Ministry of Transport and Communications should act more promptly on the requirements of the municipalities relating to possible problems with the process of public auctions for sale of construction land. The Supervisory Board also reaffirmed the issue of participation of municipalities in the distribution of funds from concession fees of agricultural land and asked for it to be reviewed by the Management Board of ZELS and its members also spoke about the adequate informing of local authorities on the due enforcement of the Law on Treatment of Illegally Constructed Facilities. The Supervisory Board noted the need of re-initiating the request for appanage of mayors, because they, as the members of Assembly, were elected by the people via direct election.

ОДРЖАНА 11-ТА СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС

THE 11TH MEETING OF THE MANAGEMENT BOARD OF ZELS HELD

Управниот одбор на ЗЕЛС, на 6 декември, 2012 година, во Охрид, ја одржа 11-та седница, на која беа разгледани значајни документи и планови за работењето на Заедницата, кои треба да бидат усвоени од највисокото тело на ЗЕЛС, Генералното собрание.

На почетокот на седницата присутните беа запознаени со Студијата за банка на општините, која беше презентирана од страна на стручен тим од Центарот за економски истражувања, при Економскиот факултет на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј", во Скопје, што по објавениот тендер од ЗЕЛС, беше избран за најповолен понудувач за изработка на студијата. Тие укажаа дека, во овој момент,

The Management Board of ZELS, on 6 December 2012, in Ohrid, held its 11th session, at which relevant documents and plans for the operation of the Association were reviewed, which should be adopted by the highest body of ZELS – the General Assembly.

At the beginning of the session, the participants were informed about the study for municipal bank, which was presented by a team of experts from the Centre for Economic Research at the Faculty of Economics at the University Ss. "Cyril and Methodius", in Skopje, which after the announced tender by ZELS, was chosen as the most favourable bidder for development of the study. They indicated that at this

point in our country there is a favourable atmosphere for establishing such a bank, especially as it would not be a competitor of the other banks, since it would not take a share of the market. It was emphasised that such banks have a positive function throughout the world and in Europe, whereby the experiences of several countries were presented. The example of such a bank in the Netherlands was mentioned, where 50% of the share capital belongs to the municipalities, and the rest is state investment. The study covered three scenarios two of which are positive. The attendees heard a presentation of the analysis made for a

во нашата земја постои благонаклонета атмосфера за отворање на ваква банка, особено што таа нема да им биде конкурент на другите банки. бидејќи не би им одзела дел од пазарот. Беше истакнато дека вакви банки позитивно функционираат во светот и во Европа, при што посочија искуства на неколку држави. Беше потенциран примерот на ваква банка во Холандија, каде 50% од основачкиот капитал е на општините, а остатокот е влог на државата. Во студијата се обработени три сценарија, од кои двете се позитивни. Пред присутните беа презентирани анализите направени на банка со основачки капитал од девет милиони евра. Банката ќе има овластување за вршење на сите активности, при што ќе може да учествува и во поддршка на емисии на општински обврзници. Во првите три години ќе биде возможно да се одвојат 10 милиони евра за кредит за општините, а позитивни финансиски резултати, односно добивка, ќе се покаже во третата година од осно-

вањето. Потребно време за стартување на ваква банка е најмалку од 450 до 650 денови.

Од дискусијата која произлезе беше истакнато дека ваква банка ќе биде исклучително во функција за општините, особено при искористувањето на средствата од Европските фондови, а наскоро можеби и од структурните фондови, кога општината прво финансира дел од проектот, па потоа ги добива средствата. Беше истакнато дека банката ќе биде во полза на сите општини, а особено во полза на помалите општини, кои располагаат со многу мали буџети. Управниот одбор заклучи дека општините се сериозни во изнаоѓањето на други, алтернативни начини за обезбедување на средства за реализирање на капитални инвестиции, но дека во моментот е потребно секој член на УО, подетално да ја разгледа студијата, а во меѓувреме да се направат одредени консултации со релевантни институции во државата и да се размисли за потребата од проширување на студијата со дополнителни елементи, кои ќе дадат резултати за степенот на нејзиното позитивно работење и утврдување на можните начини на функционирање. Затоа, беше договорено на оваа тема да се говори и на следната седница на Управниот одбор.

Потоа, беше образложен Предлог-планот за работа на ЗЕЛС за 2013 година, каде беше изнесено дека и понатаму основна заложба на ЗЕЛС е лобирање во име на локалните власти во земјата, при што беше истакнато дека ЗЕЛС иницира проект во рамките на ЦЕМР кој се однесува на европско лобирање. Во оваа област планирано е зголемување на соработката со Комисијата за локална самоуправа при Собранието на РМ и зголемена соработка со мрежите при ЗЕЛС во однос на иницирање на законски промени во полза на локалните власти. Исто така, ЗЕЛС ќе продолжи со настојувањата за зголемување на приходите на општините од персонален данок, од ДДВ и од блок дотациите. Се продолжува и со континуирано нудење на софтверски решенија за електронски услуги за сите општини, како и изработка на Студија за општински оперативен систем. Во правец на реализација на обуките за општинската администрација, ЗЕЛС ќе воспостави партнерски однос и со СЕП, при што ќе ги насочи своите капацитети за помош на општините при аплицирање во ЕУ фондовите, а ќе започне и со имплементирање на тарифник на платени услуги, што значи плаќање за користење на е-сервисите и посета на обуките. Беше посочено дека во завршна фаза е и подготовката на просториите за обуки, лоцирани

во рамките на административната зграда на ЗЕЛС, како и ставање во функција на ЗТЦ, имплементирање на студија за брендирање, организирање на манифестацијата ЗЕЛС –ЕКСПО, изработка на брошури, прирачници и Гласила на ЗЕЛС наменети за општините. Аналогно на планот, беа образложени и Буџетот на ЗЕЛС за 2013 година и Планот за јавни набавки за 2013 година. Управниот одбор на ЗЕЛС едногласно ги усвои овие документи.

bank with initial capital of nine million Euros. The Bank shall have authorisation to perform all the activities, whereby it may also participate in support of emissions of municipal bonds. In the first three years it will be possible to allocate 10 million Euros in loans to municipalities, and positive financial results, i.e. profit will be shown in the third year following its establishment. It would take at least 450 to 650 days to start such a bank .

During the discussion, it was pointed out that such a bank would be exclusively in function of the municipalities, particularly in the use of funding from European funds, and soon maybe from structural funds, as well, when the municipality finances a part of the project first and then receives the funds. It was stressed that the bank would be in favour of all municipalities, especially in favour of the smaller municipalities that have very small budgets. The Management Board concluded that the municipalities are serious in finding other alternative ways of providing the means for the realisation of capital investments, but also that at this point each member of the Management Board should analyse the study in more detail, and in the meantime certain consultations are to be made with relevant institutions in the country and the need for expanding the study with additional elements should be considered, that will provide results for the extent of its positive performance and determination of the possible ways of functioning. Therefore it was agreed that this topic should also be discussed at the following meeting of the Management Board.

Then the draft plan for the performance of ZELS in 2013 was elaborated, where it was stated that the basic commitment of ZELS would continue to be the lobbying on behalf of the local authorities in the country, whereby it was noted that ZELS initiated a project within CEMR concerning European lobbying. In this area it was planned to increase the cooperation with the Commission for Local Self-Government within the Assembly of RM and to increase the cooperation with the ZELS networks regarding the initiation of legislation modifications in favour of the local authorities. ZELS will also continue with its efforts to increase municipal revenues from personal income tax, VAT and block grants. There is also continuous provision of software solutions for electronic services for all municipalities, as well as preparation of a Study on municipal operation system. For the implementation of trainings for the municipal administration, ZELS will establish a partnership with the SEA, whereby it will direct its capacities to assist municipalities in applying for EU funds, and will start implementing a list of tariffs for paid services, which means payment for the use of

e-services and attending training. It was pointed out that the preparation of training premises located within the administrative building of ZELS is in its final stage, as well as the putting into operation of ZTC, implementing a branding study, organising the event ZELS-EXPO, development of brochures, manuals and ZELS Newsletters intended for the municipalities. Analogously to the plan, the ZELS Budget for 2013 and the Public Procurement Plan for

Пред Управниот одбор на ЗЕЛС беше презентиран и Акцискиот план на ЗЕЛС за развој на нови политики и промоција на локални иницијативи во справувањето со климатските промени 2012 – 2015 година. Со овој план, ЗЕЛС е меѓу водечките асоцијации од регионот кои имаат изработено ваков документ, кој претставува рамка, која дефинира решенија и активности, што ЗЕЛС и општините во Република Македонија ќе ги преземат, со цел да го зголемат нивниот капацитет за да се справат со ризиците и влијанијата од климатските промени и да го зголемат капацитетот за енергетски менациент. Во Акцискиот план се предвидува формирање на Фонд за финансирање на проекти од областа на енергетската ефикасност, како и изработка на анализа за воспоставување компании за енергетски услуги (ЕСКО), што во моментов не се застапени во нашата земја, а се предвидува и можноста за отворање на посебна единица во ЗЕЛС, која ќе им помага на општините, во однос на подготвување студии за енергетска ефикасност и објавување на тендери од оваа област.

Управниот одбор разгледуваше и предлози и барања кои до ЗЕЛС ги доставија неколку општини. Еден од предлозите се однесуваше на предлог за измени на Законот за патниот сообраќај, поднесен од општината Маврово Ростуше, за добивање на лиценца за патен сообраќај и за комбиња со 8+1 седиште. Беше укажано дека изведување на општински превоз на патници вклучително и заеднички превоз со соседна општина со комбиња од 16+1 седиште не е можно во ридско планински општини, а ова се случува и во други општини, особено кои имаат надморска височина од повеќе од 1000 метри и тешко пристапни патишта, со тесни улички во кои големи комбиња немаат пристап.

Беше разгледано и барањето за формирање на преговарачки тим со ЕВН за одредени проблеми со кои се соочуваат општините. Беше истакната потребата од анализа, доколку општините сами ги поднесуваат тужбените барања за наплата на комунална такса, или доколку му дадат полномошно на ЕВН за судскиот спор да се однесува на целиот износ, без одвојување на комуналната такса. Се предлагаше да се воведе како пракса, последен рок за порамнување со ЕВН за износот од комуналната такса кон општините да биде најдоцна во месец март следната година, поради мерката за ригорозно исклучување за две неплатени месечни сметки, воведена од страна на ЕВН. Забележена е голема разлика во наплата на приклучок во однос на тоа дали има, или нема урбанистички план, а беше посочена и потребата да се направи механизам или да се воведе мерка за наплата кон ЕВН за неговите инсталации што минуваат низ општините. Беше заклучено да се формира преговарачки тим од ЗЕЛС, како и сите општини до ЗЕЛС да достават листа со проблеми со кои се соочуваат и со предлози, кои ќе бидат искористени во преговорите со ЕВН.

Управниот одбор беше запознаен и со намерата на клириншката куќа КИБС АД Скопје за соработка со ЗЕЛС на проект за имплементација на плаќања на услугите на локалната самоуправа кои не зависат од мобилен или картичен оператор, но ги користат поволностите на интернет пристапот од различни мобилни уреди до портали кои овозможуваат плаќање од трансакциската сметка на плаќачот, за што присутните едногласно дадоа поддршка за соработка на ова поле.

Присутните беа запознаени и со дописот од Амбасадата на РМ во Белград, кој пристигна во ЗЕЛС, во кој по средба на дипломати од Амбасадата со градоначалникот на Краљево, е произлезена иницијатива за билатерална политичко -бизнис соработка на општините на Република Македонија со општините од Република Србија. Членовите на Управниот одбор ја поддржаа иницијативата, со препорака да се испрати допис до општините за изразување на интерес за учество во бизнис форуми на локалните власти од двете земји.

Управниот одбор на ЗЕЛС ја разгледа Информацијата за предлог-насоките за стратешко планирање во единиците на локалната самоуправа и даде поддршка за спроведување на истите. Исто така, УО даде насоки, ЗЕЛС да испрати допис до општините, за да се утврди долгот на Агенцијата за финансиска поддршка на руралниот развој, по основ на реализирани проекти, а за кои не се префрлени средствата.

2013 were also elaborated. The Management Board of ZELS unanimously adopted these documents.

Prior to the session of the Management Board of ZELS, the ZELS Action Plan on Development of New Policies and Promotion of Local Initiatives in Tackling Climate Change 2012 – 2015 was presented. With this Plan, ZELS is among the leading associations in the region that have produced such a document, which is a framework that defines solutions and activities that ZELS and the municipalities in the Republic of Macedonia will undertake in order to increase their capacity to cope with risks and impacts of climate change and increase their capacity in energy management. The Action Plan envisages the creation of a fund to finance energy efficiency projects, as well as creation of analysis for establishing energy service companies (ESCOs), which are not currently present in our country, and it also provides for the possibility to establish a separate ZELS unit that will assist municipalities in terms of preparing energy efficiency studies and publication of tenders in this area.

The Management Board also reviewed suggestions and requests submitted to ZELS by several municipalities. One of the suggestions referred to the proposal to amend the Law on Road Transport, submitted by the Municipality of Mavrovo Rostuse for acquiring a license for road transport of vans with 8 +1 seats, as well. It was pointed out, that the performance of municipal passenger transportation including shared transport with a neighbouring municipality by vans with 16+1 seat is not possible in hilly and mountainous municipalities and this happens in other municipalities, especially those being more than 1000 meters above sea level and with roads with difficult access with narrow streets to which large vans do not have access.

The request for establishment of a negotiating team with EVN for specific problems faced by municipalities, was also reviewed. It was noted that there is a need for conducting an analysis whether the municipalities should themselves file lawsuits for collection of the utility fee or they should give power of attorney to EVN for the litigation to apply to the entire amount, without separation of the utility fee. It was proposed to introduce such practice that the deadline for settlement with EVN for the amount of the utility fee towards municipal should be no later than March the following year, due to the rigorous measure of cutting off electricity for two unpaid monthly bills, introduced by EVN. It was noted, that there was a big difference in connection fees in terms of whether, or not there is an urban plan, and it was pointed to the need to create a mechanism, or to introduce a measure of charging fees to EVN for its installations that pass through municipalities. It was concluded that a negotiating team from ZELS should be established, and that all municipalities should submit to ZELS a list of problems encountered and suggestions, which will be used in the negotiations with EVN.

The Management Board was also acquainted with the intention of the clearing house KIBS AD Skopje for cooperation with ZELS on the project for implementation of payments of local government services that do not depend on the cell or card provider, but make use of the advantages of Internet access from a variety of mobile devices to portals allowing payment from the transaction account of the payer, whereby the participants gave unanimous support for cooperation in this field.

The attendees were introduced to the letter from the Embassy of the Republic of Macedonia in Belgrade, which arrived in ZELS, and where it was stated that, after the meeting of diplomats from the Embassy with the Mayor of Kraljevo, an initiative for bilateral political and business cooperation between the municipalities of the Republic of Macedonia with the municipalities of the Republic of Serbia, was raised. The Management Board members supported the initiative, with the recommendation to send a letter to the municipalities to express interest in participating in business forums of the local authorities from both countries.

The Management Board of ZELS reviewed the information on the proposed guidelines for strategic planning in the local self-governments units and supported their implementation. The Management Board also provided guidelines that ZELS should submit a letter to the municipalities, so as to determine the debt of the Agency for Financial Support of the Rural Development, on the basis of implemented projects for which funds were not transferred.

ПОТПИШАН МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА МЕЃУ ЗЕЛС И НЕЗАВИСНИОТ СИНДИКАТ НА ПОЖАРНИКАРИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

SIGNED A MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN ZELS AND THE INDEPENDENT UNION OF FIREFIGHTERS IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA

Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија -ЗЕЛС и Независниот синдикат на пожарникарите на Република Македонија (НСПМ) на 17 декември, 2012 година потпишаа Меморандум за соработка. Во името на ЗЕЛС, на Меморандумот се потпиша претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, а во името на НСПМ, својот потпис го стави претседателот на овој синдикат, Тони Бошковски. На средбата беше истакнато дека овој Меморандум претставува рамка за натамошно продлабочување на взаемната соработка меѓу овие две организации и потврда за искрената желба за подобрување на состојбите во оваа област, за која голема надлежност има локалната власт.

Во Меморандумот е изнесено дека НСПМ и ЗЕЛС изразуваат желба и целосна подготвеност, во духот на воспоставување на социјален и професионален работно-правен дијалог да разговараат, преговараат и да се договорат за сите прашања кои се од нивна надлежност. Притоа е потенцирано дека НСПМ се обврзува за сите прашања и проблеми од економско -социјалната и професионалната сфера и ангажманот на своите членови, најнапред да покренува иницијатива за барање на заеднички решенија пред надлежните субјекти на локалната самоуправа. Доколку тие активности не доведат до посакуваното решение, НСПМ се обврзуваат за тие прашања и проблеми да покрене иницијатива и барање до ЗЕЛС.

Во рамките на ЗЕЛС оваа година е формирана Мрежа на противпожарни единици, која одржува редовни средби во просториите на Заедницата, каде се разгледуваат прашања од значење за спроведување на надлежностите на противпожарните единици. Минатиот месец, претставниците на оваа Мрежа, заедно со претставници од Синдикатот на пожарникари во РМ и од Противпожарниот сојуз на РМ го разгледуваа предлогот за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство, при што беше донесен став дека е неприфатлив од формални, правни и фактички причини. Владата на РМ на својата осумдесет и петта седница, го одложи разгледувањето на овој Предлог-закон, по писменото укажување од ЗЕЛС дека не е во можност да се произнесе за истиот во период од само два дена од неговото доставување во ЗЕЛС. Потоа, беше одржана средба и со претставник од Министерството за одбрана, надлежно за законот, со кого се усогласуваат изнесените законски решенија.

The Association of the Units of Local Self-Government of the Republic of Macedonia - ZELS and the Independent Union of Fire-fighters of the Republic of Macedonia (NSPM) on 17 December 2012, signed a Memorandum of Understanding. On behalf of ZELS, the Memorandum was signed by the ZELS President, Koce Trajanovski, whereas, on behalf of NSPM, it was signed by the President of this Union, Toni Boskovski. At the meeting, it was noted that this memorandum provides a framework for further intensifying of the mutual cooperation between these two organisations and a is confirmation of the sincere desire to improve the situation in this area, for which the local government has a significant share of the competences.

In the Memorandum, it was stated that the NSPM and ZELS express their desire and full readiness, in the spirit of establishing social and professional working and legal dialogue to discuss, negotiate and agree on all issues of their competence. Thereby, it was pointed out, that the NSPM undertakes for all the issues and problems of the economic and social and professional domain and the engagement of its members, first to raise the initiative for seeking common solutions before the competent local government entities. If those activities do not lead to the desired solution, NSPM is obliged for these questions and problems to raise an initiative and a request to ZELS.

This year, within ZELS, a Network of Firefighting Units was established which holds regular meetings in the premises of the Association, where issues of importance for the implementation of the responsibilities of the firefighting units are discussed. Last month, the representatives of this Network together with representatives of the Trade Union of Firefighters in the Republic of Macedonia and the Firefighting Union of the Republic of Macedonia analysed the draftlaw amending the Law on Firefighting, whereby a position was adopted that it is unacceptable due to formal, legal and factual reasons. The Government of RM, at its eighty-fifth session, postponed the elaboration on this draft-law, following the written remarks of ZELS that it is not able to give its opinion thereon within the period of only two days from its delivery to ZELS. Then a meeting with a representative from the Ministry of Defence, which is in charge of the law, was also held, with whom the presented legal solutions are being harmonised.

СЕРТИФИЦИРАНИ ОБУЧУВАЧИ ОД ЗЕЛС ГИ ЗАПОЗНАВАА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ СО ОРГАНСКОТО ПРОИЗВОДСТВО, ОДРЖЛИВО ШУМАРСТВО И РАЗВИВАЊЕТО НА РУРАЛНИОТ ТУРИЗАМ

CERTIFIED ZELS TRAINERS ACQUAINTED FARMERS WITH ORGANIC AGRICULTURE, SUSTAINABLE FORESTRY AND RURAL TOURISM DEVELOPMENT

Во рамките на Темпус проектот "Користење на локални ресурси за одржлив микро - регионален развој во агробизнисот и туризмот во Јужен Балкан", во просториите на Универзитетот на Југоисточна Европа во Тетово, во декември, се одржа годишен состанок меѓу партнерите и координаторите од проектот, со цел продолжување и спроведување на активностите од втората фаза на ТЕМПУС проектот. На состанокот, партнерите од проектот ги информираа координаторите за досега постигнатите резултати, а

акцент беше ставен на активностите кои ќе се реализираат во следниот период.

Со цел да се обезбедат подобри услови за микро - регионален развој во општините, беа реализирани обуки од три области: за поголема примена на органското земјоделство, одржливо шумарство - заштита на земјоделската култура и развивањето на руралниот туризмот. Обуките се наменети за земјоделците. Опфатени беа земјоделци од целата земја, кои се запознаа и дискутираа на повеќе теми од овие области, меѓу кои за можностите од примена на алтернативни техники за употребата на пестициди и хербициди за заштита на засадените култури, модерни техники на експлоатација на шумите, спречување на ерозијата на почвата, превенција на шумски пожари, управување со еко-туристички пакети и одмори, рурален туризам и други.

За таа цел, ЗЕЛС во првата фаза од проектот, обучи 83 претставници од општинската администрација, од кои 50 се стекнаа со соодветен сертификат. Нивната обврска е своите знаења да им ги пренесат на заинтересираните земјоделци од нивната општина. Обуките беа реализирани во периодот од 10 до 20 декември, 2012 година, во целата земја истовремено.

Within the Tempus Project entitled "Using Local Resources for Sustainable Micro-Regional Development in Agribusiness and Tourism in the Southern Balkans," in the premises of the South-East European University in Tetovo, in December, the annual meeting was held between the partners and the coordinators of the project, for the purpose of continuation and implementation of the activities of the second stage of the Tempus Project. At the meeting, the project partners informed the coordina-

tors of the results achieved so far, and emphasis was placed on the activities that will be implemented in the forthcoming period.

In order to provide better conditions for the micro-regional development in municipalities, training sessions were held in three areas: greater use of organic agriculture, sustainable forestry-agricultural crop protection and development of rural tourism. The training sessions are intended for farmers. Farmers of the whole country were included, who met and discussed on several topics relating to these areas, including the possibilities of application of alternative techniques for use of pesticides and herbicides for protection of planted crops, modern techniques of exploitation of forests, prevention of the soil erosion, forest fire prevention, management of ecotourism packages and holidays, rural tourism and so on.

For this purpose, in the first phase of the project, ZELS trained 83 representatives of the municipal administration, of which 50 have gained the appropriate certificate. Their duty is to convey their knowledge to the interested farmers from their municipality. The trainings were held in the period from 10 to 20 December 2012, simultaneously throughout the whole country.

ПРИВРШУВААТ АКТИВНОСТИТЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ НА ИСПИТОТ ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА МОДЕРАТОРИ, ЗА "ФОРУМ ВО ЗАЕДНИЦАТА"

THE ACTIVITIES FOR TAKING THE MODERATOR CERTIFICATION EXAM FOR COMMUNITY FORUMS ARE BEING COMPLETED

Во првата половина на следната 2013 година, ЗЕЛС тренинг центарот (ЗТЦ) ќе реализира испит за првата генерација на модератори за реализирање на сесиите во Форуми во заедниците, што се одржуваат во рамките на општините, кога граѓаните дискутираат и одлучуваат за значајни прашања од локалното живеење. Испитот ќе може да го полагаат оние лица кои досега ги модерирале овие форумски сесии, што досега се одржуваа во повеќе од 50 општини, каде "Форум во заедницата" доби институционална форма. Со полагањето на испитот, модераторите ќе се стекнат со соодветен сертификат од оваа област. ЗЕЛС следната година ќе спроведе и обуки за заинтересирани лица за модератори на форумските сесии, а потоа истите ќе може да го полагаат испитот за стекнување на сертификат. Ова е од особена важност бидејќи "Форум во заедницата " претставува алатка за граѓанско учество, при донесувањето на одлуките на локално ниво, утврдена во општинските статути на околу 50 општини.

Овие активности ЗЕЛС ги реализира во рамките на Програмата "Сертификацијата на форумските модератори" / напредна фаза/, во

In the first half of the following 2013, the ZELS Training Centre (ZTC) will conduct an exam for the first generation of moderators for implementation of community forum sessions, which are held within the municipalities, where citizens make discussions and decisions relating to important issues of their local life. Only those persons who have moderated such forum sessions, which have been held in more than 50 municipalities, where the "community forum" obtained an institutional form, will be able to take the exam. By passing the exam, moderators will gain the appropriate certificate in this area. In the course of the forthcoming year, ZELS will conduct training sessions for persons interested in becoming moderators of the forum sessions, and they will then be able to take the exam for certification. This is of particular importance because the "community forum" is a tool for citizen participation in decision-making at the local level, established in the municipal statutes of about 50 municipalities.

ZELS has been implementing these activities within the programme "Certification of Forum Moderators"" / advanced stage / in collaboration

соработка со Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ). За реализирање на испитите, за првата генерација модератори, во текот на оваа година, ангажираните консултанти ги развиваа материјалите кои се потребни за полагање на испитот. Беше утврдена потребната литература, изработен е Прирачник за сертфикација на форумските модератори, а во подготовка се и прашања за полагање на испитот. Кандидатите испитот ќе го полагаат по електронски пат и резултатите ќе бидат објавени во рок од 15 минути по завршувањето на испитот .

За да се институционализира оваа алатка во работата на општината, ЗЕЛС изработи Правилник и одлука за промена на статутот на општините, со кој се вметнува форумот како алатка за граѓанско учество при донесувањето на одлуките на локално ниво. Иако овој проект формално заврши во февруари 2011 година, ЗЕЛС континуирано ја следи состојбата кај своите членки и во согласност со последните информации- 50 ЕЛС го промениле статутот и ја институционализирале оваа форма на граѓанско учество. Оваа бројка говори за покачената свест кај локалните власти за форумот, како важна алатка за граѓанско учество и навремено обезбедување на идеи и иницијативи кои се од важност на локалното население.

with the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC). For the implementation thereof, in the course of this year, the engaged consultants developed the materials necessary for taking the exam. The necessary literature was determined, the Manual for Certification of Forum Moderators was drawn up, and the compiling of the set of exam questions is underway. Candidates will take the exam electronically and the results will be announced within 15 minutes after the exam.

In order to institutionalise this tool in the operation of municipalities, ZELS developed a Rulebook and a Decision amending the statute of municipalities, whereby the Forum is introduced as a tool for citizen participation in decision-making at the local level. Although this project formally ended in February 2011, ZELS has continuously been monitoring the status of its members and in accordance with the latest information - 50 local self-government units changed their statute and institutionalised this form of citizen participation. This figure reflects the raised awareness among local authorities of the forum as an important tool for citizen participation and timely provision of ideas and initiatives, which are significant for the local population.

ПОТРЕБА ОД ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА ЕНЕРГЕТСКАТА ЕФИКАСНОСТ

NEED FOR STRENGTHENING OF THE LOCAL GOVERNMENT CAPACITIES FOR IMPLEMENTATION OF THE ACTIVITIES IN THE FIELD OF ENERGY EFFICIENCY

Мрежата за енергетика и енергетска ефикасност при ЗЕЛС, на 18 декември, 2012 година, во просториите на ЗЕЛС, ја одржа петтата седница. Претставниците на Мрежата го изгласаа Александар Чеботарев, од општина Струмица, за член на Одборот за стручна поддршка на Мрежата, како претставник од општините од Југоисточниот плански регион, со што се комплетираше Одборот со претставници од сите плански региони од земјава. На оваа седница, членовите усвоија предлози, кои ќе бидат доставени до Комисијата за енергетика при ЗЕЛС, а потоа и до Управниот одбор на ЗЕЛС. Истите се однесуваат

бор на ЗЕЛС. Истите се однесуваат на укажување до општините за зголемените законски обврски на локалните власти во областа на енергетиката и енергетската ефикасност. Истакнато беше дека според постојната законска регулатива, донесена во периодот 2011 – 2012 година, секоја општина треба да изработи Програма за енергетска ефикасност на општината, која се усвојува од Советот на општината, како и да изработи Годишен акционен план. Присутните истакнаа дека во систематизацијата на општините многу малку се обрнува внимание на вработување на адекватни стручни кадри од оваа област, кои се неопходни за реализација на големиот број на активности што локалната власт треба да ги спроведе во областа на енергетската ефикасност и енергетиката.

Праксата покажува дека инвестициите во проекти од енергетска ефикасност на локалната власт и обезбедуваат драстична заштеда на финансиски средства, на подолг период и придонесуваат за заштита на животната средина. За имплементација на вакви проекти, сè повеќе се отвораат европски, но и други фондови од каде општината можат да црпе грантови, но притоа и се потребни адекватни човечки ресурси. Во рамките на Мрежата ќе бидат обезбедени соодветни обуки за претставниците од локалната власт, при што, како и досета, ќе се продолжи со взаемната размената на искуства меѓу претставниците од општините. Затоа беше договорено, Мрежата да испрати допис до Комисијата за енергетика, при ЗЕЛС, со кој ќе се апелира да се изгради став, секоја општина задолжително да има најмалку по еден претставник во Мрежата за енергетика и енергетска ефикасност при ЗЕЛС, со цел обезбедување на рамномерен напредок во оваа област, кај сите локални власти во земјава.

Во продолжение на состанокот, присутните членови имаа можност да се запознаат со процесот на примена на термо -визија за испитување на енергетската ефикасност во градежните објекти, односно за утврдување на загубата на топлотната енергија. Присутните имаа можност и практично да се запознаат со постојната апаратура за оваа намена, при што им беше овозможена и кратка практична обука.

The Network for Energy and Energy Efficiency within ZELS, on 18 December 2012, in the premises of ZELS, held its fifth session. The Network representatives elected Aleksandar Cebotarev, from the Municipality of Strumica, a member of the Board for professional support of the Network, as a representative of the municipalities of the South-East Planning Region, which completed the Board composition with representatives from all the regions in the country. At this meeting, the members adopted proposals which will be submitted to the ZELS Commis-

sion for Energy, and then to the Management Board of ZELS. They refer to the notification of the municipalities regarding the increased legal obligations of the local authorities in the area of energy and energy efficiency. It was pointed out, that under the current legislation adopted in the period 2011 - 2012, each municipality should develop a municipal energy efficiency programme, which is to be adopted by the Municipal Council, and to prepare an Annual Action Plan. The participants noted that in the systematisation of the municipalities very little attention is paid to employment of adequate professional staff in this area, which is necessary for the implementation of the large number of activities that local government should implement in the field of energy efficiency and energy.

The practice has shown that investments in energy efficiency projects of the local government provide significant financial savings in the long term and contribute to environmental protection. For the purpose of implementing such projects, an increased number of European, and other funds are initiated from which the municipality may obtain grants, but that requires adequate human resources. Within the Network appropriate training will be provided for local government representatives, whereby, as before, the representatives of the municipalities will continue to exchange mutual experiences. Therefore, it was agreed that the Network should send a letter to the Energy Commission, within ZELS, which will call for creation of a position that each municipality should have at least one representative in the ZELS Network for Energy and Energy Efficiency in order to ensure balanced progress in this area, for all local authorities in the country.

Within the meeting, the members present had the opportunity to learn about the process of applying the thermal-vision for inspection of energy efficiency in facilities, i.e. to determine the loss of thermal energy. The attendees had the opportunity to obtain practical knowledge about the existing apparatus for this purpose, and also received a brief practical training.

MEETING OF THE COMMISSION FOR MONITORING OF THE DEVELOPMENT OF THE SYSTEM OF MUNICIPALITY FINANCING

Да се подржат проекти кои ќе поттикнат имплементирање на енергетска ефикасност на објектите за детска заштита, што подразбира задолжување на државата со кредити од Светска банка и распределба на тие кредити на општините за наведените проекти. -Сите вработувања кои се однесуваат на старо вработување (заради пензионирање, напуштање на работа и друг одлив), да се ажурираат во најкраток можен рок.

Да се направи анализа на постојната партиципација на родителите за секое дете во градинка и да се зголеми постојниот износ на 2000,00 денари.

Вработувањата во новоотворените градинки (согласности за вработување) да се ажурираат во најкус можен рок. Да се искористи моделот за согласност за вработување, кој го користи Министерството за образование и наука.

Ова се препораките што ги донесе Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините, на состанокот што се одржан на 25 декември 2012 година во просториите на ЗЕЛС, во однос на надминување на постојните проблеми, поврзани со првата точка од дневниот ред -разгледување на Методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок дотациите за јавните установи за деца- детски градинки по општини за 2013 година

Претставникот од Министерството за Финансии и претседател на Комисијата, ги објасни критериумите брз основа на кои се врши оваа распределба. Во дискусијата беше истакнато дека со блок дотацијата се покриваат платите на вработените, а добиените средства за материјални трошоци не се доволни. Уште еднаш се потенцираа финансиските потешкотии со кои се соочуваат општините околу функционирањето на овие јавни установи. Пред се, тоа се проблеми околу греење на објектите, тековното одржување на објектите, новите методи за воспитување и образование кои носат и повисоки трошоци. Проблемите околу пополнување на испразнетите работни места и новите вработувања , остануваат и понатаму, вработувањата одат бавно . Се дискутираше и околу сопствените приходи на градинките кои се непроменети долги година. По извршени истражувања и анкети со родителите се констатира дека досегашните околу1.500,00 денари, треба да се зголемат на 2.000,00

денари. Членовите на оваа Комисија ја разгледуваа и Методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок дотациите за јавните установи за социјална заштита – домови за стари лица за 2013, каде по уводното излагање и презентирање на критериумите за распределба од страна на претседателот на Комисијата, се констатира дека нема поголеми проблеми во финансирањето на постоечките домови за стари лица. Се дискутираще и за Извештајот за процесот на фискална децентрализација во Република Македонија за првата половина од 2012 година. Воведно излагање имаше претставникот од МФ, кој истакна дека општините го подобруваат процентот на наплата на сопствените приходи. Евидентирани се околу 550.000 решенија за данок на имот на физички лица. Во дискусијата која следеше се констатира дека приходот од данок на имот реално ќе се зголеми со новите проценки. Исто така се дискутирање и околу можност за воведување на прогресивен данок. Од страна на МФ се потенцира можноста општините да ја користат можноста за искористување на критериумите кои ги нуди законот (како што е случај со општина Горче Петров). Се констатира општините писмено да се обратат до министерството заради појаснување околу висината на процентот на данокот на имот. Воедно членовите беа информирани за медиумската кампања за подигање на нивото на наплата на данокот на имот, која се планира да биде спроведена во текот на месец јуни. Членовите на Комисијата дискутираа и за предизвиците на општините поврзани со обврската за финансирањето на претстојните локални избори. Беше истакнато дека тоа ќе претставува сериозен проблем за локалните власти, а особено за општините со мали приходи, како и општините со блокирани сметки. Под точка разно се разгледа и можноста за користење на заем за подобрување на водоводна и канализациона мрежа, на Влада на РМ преку Министерство за транспорт и врски. Беше истакнато дека не можат да се користат овие средства, најмногу заради неможноста да се исполнат критериумите како што се долговите на јавните претпријатија и нерасчистените имотно -правни односи. Уште еднаш претставниците на ЗЕЛС апелираа за исплата на последната рата на ДДВ и блок дотации, при што од страна на претставниците на МФ беше ветено дека ќе пренесат на одговорните.

To support projects that will encourage the implementation of energy efficiency of facilities for child care, which involves indebting of the country with loans from the World Bank and distribution of those loans to municipalities for the respective projects.

All employments related to old employment (due to retirement, leaving work

and other reasons), should be implemented as soon as possible.

To make an analysis of the current participation of parents for each child in kindergartens and to increase the existing amount to MKD 2000.00.

Employment in the newly founded kindergartens (employment consents) to be implemented as soon as possible. To use the model of consent for employment used by the Ministry of Education and Science.

These are the recommendations adopted by the Commission for Monitoring of the Development of the System of Municipality Financing, at the meeting held on 25 December 2012, at the premises of ZELS, in terms of overcoming the existing problems, related to the first item of the agenda-Review of the Methodology for determining the criteria for allocation of block grants for public facilities - kinder-

gartens by municipalities for 2013.

The representative from the Ministry of Finance and President of the Commission explained the criteria on the basis of which this allocation is performed. In the discussion, it was noted that block grants cover employees' salaries and the obtained funds for spending costs are insufficient. The financial difficulties faced by municipalities in terms of the functioning of these institutions were once again highlighted. Primarily, these problems include inconveniences with the heating of buildings, maintenance of buildings, new methods of education which imply higher costs. The problems of filling job vacancies and employment still remain, and employments are implemented at a slow pace. There were also discussions about the income of kindergartens which has remained unchanged for many years. After the conducted research and surveys with parents, it was concluded that the fee paid so far in the amount of approximately MKD 1.500,00 should increase to MKD 2.000,00.

The members of this Commission also reviewed the methodology for determining the criteria for allocation of block grants to public institutions for social care - homes for the elderly for 2013, where after the introductory speech and presentation of the criteria for allocation by the President of the Commission, it was concluded that there are no major problems in the financing of the existing homes for the elderly. The Commission members also discussed the Report on the Fiscal Decentralisation Process in the Republic of Macedonia for the first half of 2012. The representative from the Ministry of Finance had an introductory speech, who noted that municipalities have improved the percentage of the collection of their own revenues. Approximately 550,000 property tax decisions for natural persons have been registered. In the discussion that followed, it was concluded that the property tax income will definitely increase with the new assessments. The members also discussed the possibility of introducing a progressive tax. By MF it was pointed to the possibility for municipalities to use the criteria provided by the law (as is the case with the Municipality of Gorce Petrov). It was stated that municipalities should refer to the Ministry in writing for clarification regarding the amount of property tax percentage. In addition, the members were informed about the media campaign for raising the level of property tax collection, which is scheduled to be conducted during the month of June. The Commission members discussed the challenges related to the municipal obligation for funding the upcoming local elections. It was stressed that it would be a serious problem for the local authorities, and in particular for low-income municipalities, and municipalities with blocked accounts. Under the item "Miscellaneous", the possibility of using a loan to improve the water supply and sewage system, by the Government, i.e. the Ministry of Transport and Communications, was considered. It was stressed that these funds may not be used, mostly due to the inability to meet criteria such as: the debts of public enterprises and unsolved legal and property issues. Once again, the ZELS representatives called for the payment of the last instalment of VAT and block grants, at which the representatives of the Ministry of Finance promised that they would inform the responsible persons in the Ministry of that issue.

На 7 декември, 2012 година, во хотел "Инекс Горица", во Охрид, Генералното собрание на ЗЕЛС, ја одржа шестата седница. За овој состав на градоначалници, членови на Генералното собрание на ЗЕЛС, ова беше последна, заедничка седница, бидејќи во март, следната година, ќе се спроведат редовните локални избори.

Актуелниот претседател на ЗЕЛС, Коце Трајановски, градоначалник на Град Скопје, пред присутните ги презентираше најзначајните резултати што беа реализирани во текот на изминатиот четиригодишен мандат на ова Генерално собрание на ЗЕЛС, при што ги претстави и утврдените приоритетни активности за следниот период кои произлегуваат од потребите и предизвиците, со кои се соочуваат локалните власти во извршувањето на своите надлежности.

Меѓу најважните приоритети и понатаму на прво место останува потребата за обезбедување на поголема финансиска независност на општините, односно зголемување на процентот на ДДВ на најмалку 6% и на персоналниот данок на 30%. ЗЕЛС, освен лобирање до централната власт за зголемување на процентот на ДДВ и на персоналниот данок, предвидува и преземање на конкретни чекори преку формирање на разни фондови, банки на општините и други алтернативни извори. Изготвена е и Студија за банка на општините, во која се разработуваат можностите, дилемите, како и придобивките што локалните власти би ги имале со нејзиното отворање. Се очекува дека на овој начин општините ќе имаат поголеми можности за искористување на европските фондови, поадекватни услови за кредитирање и задолжување, сè со цел позабрзан развој на локалната власт и започнување на поголеми капитални инвестиции. Вкупно 84 општини ги исполнија условите и влегоа во втората фаза од фискалната децентрализација, што е многу значајно за целокупниот процес на децентрализацијата на власта.

Беше посочено дека ЗЕЛС во континуитет ќе продолжи со зајак-

нувањето на капацитетите на општинскаадминистрација. Со цел намалување на трошоците за обуките, во рамките на административната зграда на ЗЕЛС, во моментов се вршат реконструктивни зафати околу уредување на просториите на ЗЕЛС тренинг центарот. Во овој контекст, од голема важност е и формирањето на 15-те мрежи на претставници од одредени надлежности од општинската

On 7 December 2012, in the Inex Gorica Hotel, in Ohrid, the General Assembly of ZELS held its sixth session. For this group of mayors, members of the General Assembly of ZELS, this was the last joint session, because in March next year, regular local elections will be conducted.

The current ZELS President, Koce Trajanovski, Mayor of the City of Skopje, presented to the attendees the most important results that have been achieved over the past four-year term of this General Assembly of ZELS, whereby he also presented the identified priority actions for the following period, arising from the needs and the challenges, faced by local governments in carrying out their responsibilities.

The need to provide greater financial independence of municipalities, i.e. an increase in the VAT percentage to at least 6% and of the income tax to 30%, remains to be on the top of the most significant priorities. ZELS, except for lobbying in front of the central government to increase the percentage of VAT and the personal income tax, provides undertaking of specific steps through the establishment of various funds, municipality banks, and other alternative sources. A Study for Bank of Municipalities was also developed, which deals with the possibilities, the dilemmas, as well as the benefits that local governments would have with its founding. It is expected, that in this manner, the municipalities will have greater opportunities for using the European funds, more adequate conditions for taking loans, in order to achieve even more accelerated development of the local government and initiation of major capital investments. A total of 84 municipalities fulfilled the conditions and entered the second phase of fiscal decentralisation, which is very important for the overall process of government decentralisation.

It was pointed out, that ZELS will continue to strengthen the capacities of the municipal administration. In order to reduce the cost of training, a part of the administrative building of ZELS is currently undergoing reconstruction works for the purpose of arranging the premises of the ZELS

Training Centre. In this context, of great importance is also the establishing of the 15 networks of representatives of certain competences by the municipal administration, for the membership in which there is great interest among the representatives of the municipalities. Only in the course of the last year, three new networks were established: the Network of Community Wardens, the Network of Firefighting Units

администрација, а за членувањето во нив постои голем интерес кај претставниците од општините. Само во последнава година се формирани три нови мрежи и тоа Мрежа на комунални редари, Мрежа на противпожарни единици при ЗЕЛС, како и Мрежа за локални инспектори за сообраќај, патишта и патен сообраќај.

Не помалку важен приоритет на ЗЕЛС во следниов период е и обезбедувањето на поголем број електронски услуги од општините за своите граѓани. Во рамките на ЗЕЛС, формирана е ЗЕЛС единица за поддршка на електронски услуги за општините (ЗЕПЕ), која веќе одржува повеќе бесплатни софтверски апликации наменети за општините, меѓу кои софтверска апликација за управување со градежното земјиште, граѓанската алатка "Пријави проблем", но и софтверската апликација за енергетска ефикасност. Достапна за употреба е и првата верзија на апликацијата за културни настани на општините, за чија примена и пополнување се организираа и соодветни обуки за претставници од општините, а во фаза на пополнување е и веб апликацијата за легислатива, која ќе ги содржи сите закони, поврзани со надлежностите на локалната самоуправа, законски измени и други прописи. Во тек се активностите за подготовка на електронско издавање на Б – ИСКЗ дозволи и елаборати и одобрување на елаборати

within ZELS and the Network of Local Inspectors for Traffic, Roads and Road Traffic.

An equally important priority of ZELS in the next period is the provision of a large number of electronic services by municipalities for its citizens. Within ZELS a ZELS Unit for Support of Electronic Services for Municipalities (ZEPE) was established, which already maintains several free software applications, intended for municipalities, including the software application for the management of construction land, the civil tool "Report a Problem", and also the software application for energy efficiency. Available for use is the first version of the application for municipal cultural events, for the application and completion of which appropriate trainings were organised for representatives of the municipalities and, in the process of completion is also the web application for legislation, which will contain all the laws related to responsibilities of local government, legal amendments and other regulations. The activities for preparation of the electronic issuing of B-IPPC permits and elaboration reports and approval of environmental elaboration reports are underway, whereas the procurement of hardware and software for the web application for electronic issuing of construction permits is in the final phase. For this purpose, ZELS created a web sites, through which all municipalities will be able to access

во животна средина, а во завршна фаза е и набавката на хардвер и на софтвер за веб апликација за електронско издавање на одобрение за градење. За оваа цел, ЗЕЛС подигна интернет страници, преку кои сите општини ќе можат да пристапуваат кон поединечните апликации. ЗЕЛС овозможи овие апликации да бидат бесплатно достапни за сите општини во земјава. Претседателот на ЗЕЛС истакна дека оваа намена на апликациите и добивањето на бесплатни обуки, од следната година ќе се регулира во согласност со извршената обврска за плаќање на членарината од страна на општината.

Енергетската ефикасност, исто така, зазема сè позначајно место во активностите на општините, па ЗЕЛС и тука планира поддршка на општините со спроведување на проекти, за што веќе е изготвен и соодветен Акционен план 2012 -2015.

Беше посочено дека процесот на децентрализација навистина е во континуиран постојан напредок, за што потврда има и од релевантни европски институции, меѓу кои е и последниот Извештај на Европската комисија за напредокот на нашата земја. Законот за градежно земјиште претставува голем придонес во тој напредок, бидејќи општините добија право да управуваат со градежното неизградено земјиште, во сопственост на државата. Досега овластување да

the individual applications. ZELS allowed free access to these applications for all the municipalities in the country. The ZELS President stated that the usage of these applications and the obtaining of free training, would in the following year be regulated in accordance with the fulfilled obligation for payment of fees by municipalities.

Energy efficiency also takes an even more important place in the activities of municipalities and in terms of that, ZELS also plans to support municipalities by implementation of projects for which an appropriate Action Plan 2012-2015 has already been drawn up.

It was pointed out, that the process of decentralisation has definitely shown continuous progress, the confirmation for which has been received by relevant European institutions, including the latest report of the European Commission on the progress of our country. The Law on Construction Land is a major contribution to that progress, as municipalities obtained the right to manage the unconstructed construction land, owned by the state. So far, 49 municipalities have obtained authorisation to manage such land, and through the ZELS software which is free for all municipalities, there were over 1,200 electronic auctions.

The municipalities also play an important role in the implementation of the Law on Treatment of Illegally Constructed Facilities. 353,800 ap-

управуваат со ова земјиште, добија 49 општини, а преку софтверот во ЗЕЛС, кој е бесплатен за сите општини, реализирани се над 1.200 електронски аукции.

Општините имаат значајна улога и во имплементацијата на Законот за постапување со бесправно изградени објекти. Поднесени се 353.800 пријави за легализација на објекти, а направени се и законски измени за забрзување на овој процес. Постигнати се забележителни резултати во евидентирањето и прибирањето на приходите од данокот на имот. Со лобирање на ЗЕЛС, постигнато е надоместоците од концесиите за искористување на водните ресурси да се распределуваат во сооднос 25 – 75% помеѓу општината и државата, а од 2016 година тој сооднос ќе изнесува 50-50%. Руралниот развој и рамномерниот регионален развој се наши приоритети. Неодамна, цврсто е истапено со барањето за почитување на законските одредби за распределба на утврдениот 1% од БДП, за развој на регионите. Беше истакнато дека управувањето со земјоделското земјиште е, исто така, долгорочна цел на ЗЕЛС, како што беше управувањето со градежното неизградено земјиште.

Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски истакна дека е задоволен што во последно време сè поголем број земји изразуваат желба да дојдат и да учат од примерот и работата на ЗЕЛС и напредокот на децентрализацијата во нашата земја. Само во последниов месец, ЗЕЛС го посетија делегации од Република Молдавија и од Украина, а во претходниот месец и од регион од Турција.

На седницата, присутните го разгледаат Финансискиот извештај за работата на ЗЕЛС, за 2012 година и истиот го усвоија, а усвоени беа и Планот за работа на ЗЕЛС за 2013 година и Буџет на ЗЕЛС за 2013 година.

Присутните делегати на Генералното собрание, под точката разно, дискутираа за многу предизвици со кои се соочуваа општините, во текот на изминатиот период, при извршувањето на надлежностите, меѓу кои и оние од областа на образованието. Беа изнесени и повеќе предлози за натамошни приоритети во лобирањето на ЗЕЛС: Беше предложено да се лобира за редизајнирање на финансирањето на помалите општини, или да се креираат нови финансиски извори, како извори за приходи на руралните општини, а се со цел обезбедување на еднаква развиеност на сите општини. Беше изнесено и прашањето за изнаоѓање на форми и механизми за поддршка на општините во изработка на урбанистички планови, кои меѓу другото се поврзани и со легализацијата на дивоградбите. Беше посочено дека треба позасилено да се потенцира потребата на ист третман на општините од централната власт, независно од која политичка определба е градоначалникот на општината. Беше потенцирано и прашањето за апанажа на градоначалниците по завршувањето на мандатот, бидејќи и тие се непосредно избрани од народот. Особено беше истакнато барањето за поголемо залагање, најголем процент од персоналниот данок да биде приход на општината, бидејќи тоа е приход од граѓаните, што треба исклучиво да биде наменет за нивната општина.

plications for legalisation of buildings have been submitted, and legislative changes have been made to accelerate this process. Remarkable results in the recording and collection of property tax revenue were achieved. By the lobbying of ZELS it was achieved that the concessions fees for the exploitation of water resources be distributed in the ratio 25 to 75 % between the municipality and the state, and from 2016 that ratio will be 50-50 %. Rural development and balanced regional development are our priorities. Recently it has been firmly called for compliance with the legal provisions for allocation of the specified 1% of GDP, for the development of the regions. It was emphasised that agricultural land management is also a long-term goal of ZELS, as the management of unconstructed construction land ...

The ZELS President, Koce Trajanovski, stated that he was pleased since in recent years there had been an increasing number of countries expressing a desire to come and learn from the example and work of ZELS and the decentralisation progress in our country. Only in the previous month, ZELS was visited by delegations from the Republic of Moldova and Ukraine, and in the previous month by a delegation of the region of Turkey.

In the course of the session, the participants reviewed the Financial report on the operation of ZELS for 2012 and adopted it, and the Plan for

the Operation of ZELS for 2013 and the ZELS Budget for 2013, were also adopted.

The present delegates of the General Assembly, under the item miscellaneous, discussed the numerous challenges faced by municipalities during the past period, in the performance of their responsibilities, including those in the field of education. Several proposals for further lobbying priorities of ZELS were put forward: It was suggested to lobby for redesigning the financing of smaller municipalities, or to create new sources of funding, as revenue sources for rural municipalities, in order to ensure equal development of all municipalities. The issue of finding forms and mechanisms to support municipalities in the preparation of urban plans, which among other things, are related to the legalisation of illegal buildings, was also emphasised. It was noted that the need for equal treatment to municipalities by the central government, irrespective of the fact from which political affiliation the mayor is, should also be stressed. The issue of appanage of mayors after the end of their term, since they were also directly elected by the people, was also emphasised. The request for greater commitment, the largest percentage of income tax to be the income of the municipality, because it is the income of the citizens, which should exclusively be intended for their municipality, was particularly highlighted.

ОКОЛУ 300 ПРЕТСТАВНИЦИ ОД ОПШТИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЈА И ГРАДОНАЧАЛНИЦИТЕ ДИСКУТИРАА ЗА ИЗМЕНИТЕ ВО ШЕСТЕ ЗАКОНИ ВО НАДЛЕЖНОСТ НА МТВ

ABOUT 300 REPRESENTATIVES OF THE MUNICIPAL ADMINISTRATION AND MAYORS DISCUSSED THE MODIFICATIONS IN THE SIX LAWS FALLING UNDER THE COMPETENCE OF THE MINISTRY OF TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

Околу 300 претставници од општинската администрација и градоначалници од општините учествуваа на советувањето за измените и новините поврзани со шест закони во надлежност на Министерството за транспорт и врски, организирано од страна на ЗЕЛС. Советувањето се одржа на 14 и 15 декември, во хотелот "Дрим" во Струга, на кое присутните дискутираа за Законот за проценка, Законот за јавна чистота, Законот за превоз во патниот сообраќај, Законот за постапување со бесправно изградени објекти, Законот за градење и Законот за градежно земјиште, чии одредби ги имплементираат општините во своето секојдневно работење. Законите ги образлагаа претставници од МТВ, а во интерактивната дискусија, двата дена непосредно се вклучија и министерот за транспорт и врски, Миле Јанакиески и претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски. На советувањето присуствуваше и директорот на Агенција за катастар на Република Македонија, Славче Трпески, кој исто така, ги изнесе новините кои се предвидува да бидат наскоро реализирани во оваа област, каде ќе бидат инволвирани и општините.

-" Досегашната практика на организирање на вакви тематски средби меѓу администрацијата на локалните власти и претставници од МТВ се покажа како мошне полезна, бидејќи, најнепосредно може да се изнесат сите предизвици со кои се среќаваат локалните власти во спроведувањето на законите кои се во надлежност на МТВ и да се добијат непосредни одговори од министерството. Затоа и ова е четврти пат, како ЗЕЛС, во соработка со Министерството за транспорт и врски организира советување за општините. Преку 15-те мрежи на стручна општинска администрација, во рамките на ЗЕЛС, веќе се доставуваат сите забелешки што локалните власти ги имаат во однос на сите законски прописи, но овој начин на директно среќавање, дава уште поквалитетни резултати за одредени пропусти или потреба од прецизирање на законите што треба да ги изврши Министерството", истакна Коце Трајановски, претседател на ЗЕЛС. Задоволство од ваквите средби изрази и министерот Јанакиески, кој во овие тематски средби гледа најкомпетентен коректив за донесување или изменување на законската регулатива во надлежност на ова министерство. Токму и оваа средба се темели на измени кои се донесени како резултат на укажувања кои произлегуваат од примената на законите, утврдени од страна на општините, и доставени преку ЗЕЛС, рече Јанакиески.

Во текот на првиот ден, присутните дискутираа за Законот за

About 300 representatives of the municipal administration and municipal mayors attended the counselling on the modifications and novelties related to the six laws falling under the competence of the Ministry of Transport and Communications, organised by ZELS. The counselling took place on 14 and 15 December, at the Drim Hotel in Struga, at which the participants discussed the Law on Assessment, the Law on Public Hygiene, the Law on Road Transport, the Law on Treatment of Illegally Constructed Facilities, the Law on Construction and the Law on Construction Land, the provisions of which are being implemented by the municipalities in their daily operations. The laws were elaborated on by the representatives from the Ministry of Transport and Communications, and during those two days the Minister of Transport and Communications, Mile Janakieski and the ZELS President, Koce Trajanovski, were directly involved in the interactive discussion. The counselling was also attended by the Director of the Agency for Real Estate Cadastre of the Republic of Macedonia, Slavce Trpeski, who also presented the novelties which are soon to be implemented in this area, where municipalities will be involved.

The current practice of organising such thematic meetings between the administration of the local authorities and representatives of the Ministry of Transport and Communications proved to be very useful, because, all the challenges local authorities have been facing in the implementation of laws falling under the competence of the Ministry of Transport and Communications may be directly presented and immediate answers from the Ministry may be obtained. Therefore, this is the fourth time, that ZELS in cooperation with the Ministry of Transport and Communications has organised counselling for municipalities. Through the 15 networks of professional municipal administration within ZELS all the remarks that local authorities have in relation to all legal regulations have already been submitted, but this manner of a direct meeting gives even better results regarding certain faults or need for making laws executed by the Ministry more precise, "said Koce Trajanovski, ZELS President. The Minister Janakieski also expressed satisfaction with these meetings, since such thematic meetings are the most competent correction means for the adoption or amendment of legislation in the competence of this Ministry. This particular meeting has also been based on the changes made as a result of the remarks arising from the implementation of the laws, established by municipalities, and delivered through ZELS, said Janakieski.

постапување со бесправно изградени објекти, Законот за градежно земјиште и Законот за градење. Според измените во Законот за проценка, што стапуваат во сила од 1 јануари, 2013 година, меѓу другото, се предвидува процената на вредноста за издавањето на решенија за данок на имот да ја вршат лиценцирани лица. Општините немаа доволно лиценцирани лица за проценка на вредност за данок на имот, па ЗЕЛС во преговори со Министерство за транспорт и врски, издејствува на почетокот на декември организирање на дополнителна сесија за обуки за проценители, по што следи полагање на испит за стекнување со лиценца. Законот предвидува примена на методологиите, за кои присутните изнесоа низа прашања поврзани со методологијата која е утврдена од страна на МТВ и онаа од страна на Министерство за финансии, како и низа прашања поврзани со вршењето на самата проценка. На советувањето беа детектирани проблеми со кои се соочуваат општините, меѓу кои проблемот со експропријација на земјиштето, кое општината го плаќа по два пати, како што е случајот во градот Скопје, еднаш кога во 1996 година било вршено обесштетување на граѓаните во постапка на експропријација на земјиште и потоа по реализирана постапка за денационализација на истото земјиште. Беше побарано да се појасни кој може да врши проценка за експропријација, односно дали општината треба да најми овластена фирма, или тоа може да го врши лице вработено во општината кое се стекнало со лиценца. Беше истакнато дека е побарано од МТВ да се исправат неколку посочени грешки во методологија за проценка на вредност на имот, особено по донесување на методологии од Министерството за финансии и од Министерството за транспорт и една постојна, а беше укажано дека е потребно да се одреди висината на средствата што треба да им се платат на фирмите за извршената проценка, односно постоење на соодветен Тарифник

Во однос на Законот за јавна чистота беше истакнато дека ЗЕЛС беше активно вклучен во работењето на Комитетот за отпад, а во своите рамки, формира Мрежа за комунални редари. Беше истакната новината дека, во согласност со заклучокот на Комитетот за отпад, ЗЕЛС ќе воведе нова услуга за општините, преку софтверска апликација за електронско водење на прекршочна постапката. Се потенцира дека ЗЕЛС се залага за донесување на унифицирани обрасци во постапката за изрекување на прекршоците, а на барање на ЗЕЛС, извршени се измени во Законот за јавна чистота, па на комуналните редари им е овозможено да вршат легитимирање. Исто така, во Уредбата за униформи се направени одредени измени, со што сите комунални редари во РМ ќе имаат исти униформи. Беше потенцирано дека најголем проблем по ова прашање е фактот што поголем број на општини сѐ уште немаат вработено комунални редари, па беше упатен апел до општините, да направат напори за да вработат вакви лица, бидејќи на тој начин посилно ќе се влијае врз свеста на граѓаните да ја одржуваат јавната хигиена, а од непочитувањето на законските одредби, може да се обезбедат и дополнително средства за плаќањето на овие вработени.

Закон за превоз во патниот сообраќај. Претставникот од МТВ детално ги елаборираше законските измени, при што истакна дека со измените се врши заострување на санкции кон сторителите на прекршоци, особено што вршењето на дејност без лиценца се третира како кривично дело и предвидува трајно одземање на возилото со кое се врши превозот. Со тоа ќе се стави крај на дивите превозници. По овој закон Градот Скопје досега има одземено околу 80 возила на диви таксисти, што резултира со зголемување на

During the first day the participants discussed the Law on Treatment of Illegally Constructed Facilities, the Law on Construction Land and the Law on Construction. In accordance with the amendments to the Law on Assessment, which enter into force as from 1 January 2013, inter alia, it is provided that the assessment of the value for issuing of decisions on property tax should be performed by certified persons. Municipalities do not have enough certified employees to assess the value for property tax, so ZELS, in negotiations with the Ministry of Transport and Communications, obtained a consent in the beginning of December to organise an additional training session for assessors, followed by taking the exam for acquiring a license. The law provides for the application of methodologies, wherefore the participants presented numerous questions related to the methodology established by the Ministry of Transport and Communications, and the one by the Ministry of Finance, as well as a series of questions related to the performance of the estimation itself. During the counselling, problems faced by municipalities were detected, including the problem of expropriation of land, for which the municipality is paying twice, as is the case in the City of Skopje, once in 1996 when the indemnifying of the citizens was performed in the process of expropriation of land and then after the implementation of the denationalisation procedure for the same land. Clarification was demanded as to who may assess the expropriation, i.e. whether the municipality should hire an authorised company or it can be performed by an employee of the municipality who has been granted a license. It was pointed out that the Ministry of Transport and Communications was asked to correct some identified errors in the methodology for assessing the value of the property, especially after the adoption of methodologies from the Ministry of Finance and the Ministry of Transport and Communications, as well as the existing one, and it was pointed out that it is necessary to determine the amount of funds to be paid to the companies for the performed assessment, i.e. the existence of an appropriate list of tariffs.

In terms of the Law on Public Hygiene it was noted that ZELS was actively involved in the work of the Committee on Waste and established a Network for Communal Wardens within its structure. It was pointed to the novelty that, in accordance with the conclusion of the Committee on Waste, ZELS will introduce a new service for municipalities, through a software application for electronic conducting of misdemeanour proceedings. It was emphasised that ZELS supports the adoption of unified forms in the procedure of imposing misdemeanours and upon the request of ZELS amendments to the Law on Public Hygiene were made and communal wardens are allowed to perform identification of persons. In the Ordinance for uniforms some changes have also been made, so that all communal wardens in RM will have the same uniforms .. It was pointed out that the biggest problem in this respect is the fact that a large number of municipalities have not yet employed communal wardens, and an appeal has been made to the municipalities, to make efforts to employ such persons, since in that manner a strong influence will be made regarding the awareness of citizens to maintain public hygiene, and the violation of legal provisions, may provide additional funds for the payment of these employees.

Law on Road Transport. The representative of the Ministry of Transport and Communication thoroughly elaborated on the legal amendments, and underlined that the amendments provide for stricter sanctions for persons committing offenses, especially that the performance of an activity without a license is considered a criminal offense and provides for permanent seizure of the vehicle used for the transport. This will put an end to illegal carriers. In accordance with the respective Law, the

бројот на лиценцирани лица, намалување на сива економија, па тоа значи и зголемување на средства од даноци. На ова советување укажано е од МТВ дека општините треба доследно и задолжително да ги следат одредбите на овој закон при објавување на тендерите за вршење на превоз, кои во следниот период, и преку ЗЕЛС ќе бидат испратени до општините. Пред претставниците од МТВ директно беше изнесен и предлогот од пома-

лите, руралните општини, особено оние со ридско-планински терен, да се овозможи лиценца да се одобрува и за комбиња со 8+1 седиште. Тоа е побарано бидејќи возилата 16+1, за кои сега се издава лиценца, на ваков терен не може да пристапат до населеното место, па луѓето остануваат без превоз. Такви возила не може да маневрираат на тесни, стрмни улички. Ова барање до МТВ ЗЕЛС го испрати и во писмена форма.

На вториот ден од советувањето, присутните дискутираа за Законот за легализирање на бесправно изградени градби, за Законот за градба и за Законот за градежно земјиште. Со Законот за легализација постоењето на корисничко право врз земјиштето веќе нема да биде пречка за издавање на решение за легализација, но барањата мора да бидат разгледани од општината најдоцна до 31 декември, заради предвидување на ригорозни казни, општините можат да ангажираат времено надворешни лица да ја забрзаат постапката. Министерот апелираше до градоначалниците и до општинската администрација да забрзаат со овие активности, бидејќи се предвидени големи казни, некаде и до 2.000 евра, а инспекторите ќе си ја вршат својата дејност веднаш по стапувањето во сила на законските одредби. Беше изнесено дека голем број граѓани само поднеле барање за легализација, но не нарачале елаборати или нарачаните елаборати не ги доставуваат во општината, па општините чекаат и постапките не се завршуваат.

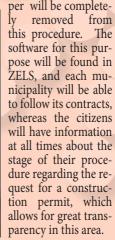
Во Законот за градежно земјиште направени се клучни промени во корист на општините. Една од позначајните е промената во електронската аукција, која ќе трае неограничено, со што се отвора можноста да се постигнат пореални цени и да се остварат поголеми приходи за општините. Исто така, со законските измени се предвидуваат и пенали за закупувачите кои навремено не започнале со градба на земјиштето. Беше накратко презентиран целокупниот систем за електронско следење на договорите, што ќе биде префрлен во ЗЕЛС, за што општините ќе добијат и соодветна обука. Дискусија се отвори и по Законот за градење, каде е предвидено од 1 април, 2013 година целосно електронско водење на постапката за издавање на одобрение за градење. Општините се задолжени да издаваат дозволи по електронски пат, односно ќе имаме целосно отстранување на

хартијата од оваа постапка. Софтверот за оваа намена ќе биде во ЗЕЛС, а секоја општина ќе може да ги следи своите договори, а граѓанинот ќе биде запознаен во секој момент до каде е постапката со неговото барање за одобрение за градба, со што се овозможува голема транспарентност во оваа област.

ing the publication of tenders for performance of transport, which in the next period will also be sent to municipalities through ZELS. The representatives from the Ministry directly heard the proposal from the smaller, rural municipalities, especially those with a hilly and mountainous area, to allow the license to be also granted to vans with 8 +1 seats. It is required because 16 +1 vehicles for which licences are currently issued, on such a terrain can not access the inhabited area, so in that manner the population is left without transportation. Such vehicles can not manoeuvre on the narrow, steep streets. This request was also submitted to the Ministry by ZELS in writing.

On the second day of the counselling participants discussed the Law on Legalisation of Illegally Constructed Facilities, the Law on Construction and the Law on Construction Land. By the Law on Legalisation the existence of user rights on the land will no longer be an obstacle to issuing a decision on legalisation, however the requests must be reviewed by the municipality by 31 December, due to the provision of rigorous penalties, municipalities may hire outsource staff to speed up the procedure. The Minister appealed to the mayors and the municipal administration to speed up these activities because serious fines have been provided, sometimes up to 2,000 Euros, and inspectors will conduct their activities immediately after the entry into force of the legal provisions. It was stated that many citizens only applied for legalisation, but did not order elaboration reports or the ordered reports were not delivered to the municipality, so municipalities have to wait and procedures may not be completed.

By the Law on Construction Land key changes were made in favour of the municipalities. One of the most significant is the change in the electronic auction, which will last indefinitely, which opens the possibility to achieve more realistic prices and to create higher revenues for municipalities. The legislation changes also provide penalties for lessees who did not commence the construction on the land on time. The overall system for electronic monitoring of contracts was briefly presented, which will be transferred to ZELS and for which municipalities will receive appropriate training. Discussion was also initiated on the Law on Construction, which provides that from 1 April 2013, there should be full electronic implementation of the procedure for issuing a construction permit. Municipalities are required to issue permits electronically, i.e. pa-

City of Skopje has

seized about 80 ve-

hicles so far of illegal taxi drivers,

which resulted in

an increase in the number of licensed

persons, reducing

the gray economy,

which also means

an increase in funds

accrued from taxes.

At this counselling

by the Ministry

that municipalities should consistently

and mandatorily ap-

ply the provisions

of this law regard-

was indicated

ОБУКА ЗА МРЕЖАТА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЗЕЛС

Во новите просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, на 24 декември 2012 година, членовите на Мрежата за заштита на животната средина, при ЗЕЛС, имаа можност да се запознаат со повеќе теми од своето работење во општината, со цел адекватно спроведување на законските одредби од оваа област, а кои се во надлежност на локалните власти. Оваа обука е опфатена во Планот за обуки за 2012 година, што го изработи ЗЕЛС тренинг центарот, во согласност со потребите и барањата на претставниците од општинските одделенија за заштита на животната средина. При

презентацијата на темите, ЗЕЛС повторно ги користеше стручните капацитети од Министерството за животна средина и просторно планирање и од Државниот инспекторат, но исто така посебен акцент беше ставен и на претставување на искуствата од локалните власти. Таков пример беше токму презентацијата на претставникот од општина Карпош, Јован Цветановски, член на Мрежата за животна средина при ЗЕЛС, кој пред своите колеги, од другите општини, ја презентираше процедурата, предизвиците и изработката на "Катастар на загадувачи" што всушност е прв изработен регистер на загадувачи на локално ниво во земјата, а претставува законска обврска на сите локални власти. Катастарот на загадувачи може да се користи при: анализи на квалитетот на медиумите и поставување на мерки за превенција, при подготовка на стратешки плански документи на општинско ниво (ЛЕАП, ЛЕР, програми и планови за управување со отпад), урбанистичкото и просторно планирање на земјиштето на локално и регионално ниво, земајќи ја во вид локациската поставеност на субјектите - потенцијални загадувачи и нивната меѓусебна интеракција или кумулативните влијанија, анализа на преземени и потребни мерки на деловните субјекти во намалување на нивното влијание врз животната

средина, иницирање и успешно спроведување на заеднички проекти за "зелена општина" меѓу општинската администрација и деловниот свет, како и при успешно спроведување на редовна контрола и инспекциски надзор. Темата беше одлично прифатена од страна на присутните, по што имаше голем број на прашања и се

разви интересна дискусија.

За подготовката на "Извештаи за животна средина, законски измени во инспекцискиот надзор, управна постапка во животната средина" говореше Дарко Блинков, државен инспектор од Државниот инспекторат за животна средина при МЖСПП на РМ. На темата "Отпадни води -законска регулатива и отпадни води, со акцент на индустриски отпадни води при Б-ИСКЗ дозволи и елаборати" говореше Никола Јовановски од Град Скопје, и Билјана Петровска, раководител на лабораторијата за отпадни води во ЈП "Водовод и канализација", Скопје, во чии рамки работи сертифицира-

TRAINING OF THE ZELS NETWORK FOR ENVIRONMENT

In the new premises of the ZELS Training Centre, on 24 December 2012, the members of the Network for Environment Protection within ZELS had the opportunity to learn about many topics of their operation in the municipality, in order to adequately implement the legal provisions in this area, which are under the competence of the local authorities. This training was included in the Training Plan for 2012, which was prepared by the ZELS Training Centre, in accordance with the needs and demands of the representatives of the municipal environment protection units. In

> the presentation of the topics, ZELS continued to use the professional capacities of the Ministry of Environment and Physical Planning and of the State Inspectorate, but also a special emphasis was placed on the presentation of the experiences of local authorities. Such an example was the presentation of the representative of the Municipality of Karpos, Jovan Cvetanovski, a member of the ZELS Network for Environment, who in front of his colleagues from the other municipalities, presented the procedure, challenges and development of a "Cadastre of Pollutants", which is actually the first created register of pollutants at the local level in our country, but it is a legal obligation for all local authorities. The Cadastre of Pollutants may be used for: analysis of media quality and establishment of prevention measures in the preparation of strategic planning documents at the municipal level (LEAP, LED, programmes and plans for waste management),

urban and physical planning of land at local and regional level, taking into consideration the location of entities which are potential polluters and their mutual interaction or cumulative impacts, analysis of the undertaken and necessary measures of businesses entities in reducing their impact on the environment, initiating and successful implementation of joint projects for "green community" between the municipal administration and the business world, as well as, by successful implementation of regular control and inspection supervision. The topic was well accepted by the attendees, after which there was a large number of questions and an interesting discussion was developed.

Darko Blinkov, State Inspector of the State Environmental Inspectorate within MEPP of RM, spoke about the preparation of the Environmental Reports, legislative changes in inspection supervision, environment administrative procedure. The subject, "Wastewater - legal regulations and wastewater with an emphasis on industrial wastewater regarding B-IPPC permits and reports" was dealt with by Nikola Jovanovski from the City of Skopje and Biljana Petrovska, head of the laboratory for wastewater in PE

ната лабораторија за анализи на отпадна вода изработени во лабораторија за тестирање акредитирана за ОТПАДНИ ВОДИ по ISO 17025. Петровска пред присутните ја презентираше материјата за "Отпадни води -Правилник на отпадни води, утврдување и лабораториски испитувања во постапките ". Таа ја потенцира важноста на процесот на лабораторски анализи –земањето мостри и нивна достава на соодветна лабораторија, сертифицирана постапка за анализа на конкретните барани параметри по индустрии од важност за општините, како и значењето и постапката со анализите при евентуален судски спор.

"Vodovod i Kanalizacija" Skopje, in which the certified laboratory on wastewater analysis produced in a testing laboratory accredited for WASTEWATER under ISO 17025 functions. Petrovska presented to the attendees the matter on "Wastewater - Wastewater Rulebook", determination and laboratory testing in procedures. "She stresses the importance of the process of laboratory analysis - taking samples and their delivery to an appropriate laboratory, a certified procedure for the analysis of specific required parameters for industries of importance to municipalities, as well as the importance and treatment of analysis in a possible litigation procedure.

КОМИСИЈА ЗА РУРАЛЕН РАЗВОЈ ПРИ ЗЕЛС ДИСКУТИРАШЕ ЗА ИПАРД ПРОГРАМАТА, ЗА МЕРКАТА 301 - РУРАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

THE COMMISSION FOR RURAL DEVELOPMENT WITHIN ZELS DISCUSSED THE IPARD PROGRAMME, SPECIFICALLY THE MEASURE 301 - RURAL INFRASTRUCTURE

"Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (МЗШВ) редовно да доставува информации ИПАРД програмата за мерката 301-Рурална инфраструктура до Комисија за рурален развој при ЗЕЛС, со цел навремено реагирање на предизвиците или евентуални

"The Ministry of Agriculture, Forestry and Water-Economy (MAF-WE) should submit regular information on the IPARD Programme for the measure 301 - Rural Infrastructure to the Commission for Rural Development within ZELS, in order to timely respond to the challenges or possible changes.

мени. Прашалникот со кој треба да се обезбедат информации за да се подготви збир на инвестициски можности, кои ќе бидат насочени да одговорат на потребите на општините, како крајни корисници на средствата од мерката 301, да се преуреди во согласност со новопредложените точки од страна на Комисијата. Истиот преуреден ЗЕЛС да го испрати до општините, кои пополнет треба директно до го испратат на МЗШВ, бидејќи Министерството ќе ја изработи анализата, но и до ЗЕЛС. Да се земат предвид временските рокови за обезбедување на потребна документација за инфраструктурни проекти. Да се утврдат критериумите за оценување на проектите за мерката 301, со утврдени можности на општините со седиште во рурален центар. Програмата да овозможи финансирање, односно признавање на трошоците направени за подготвување на проект ".

Ова се заклучоците што ги донесе Комисијата за рурален развој при ЗЕЛС, на средбата што на 14 декември, 2012 година која се одржа во просториите на ЗЕЛС, а на која присуствуваа претставници од МЗШВ и експерт од Словенија, кој треба да помогне во изработката на техничката документација за мерката 301 од ИПАРД Програмата. На состанокот, по покана на претседателот на Комисијата, Стојан Лазарев, присуствуваа и претставници на УНДП во Македонија.

Телото за управување со ИПАРД, во рамките на МЗШВ, започна со активности на подготовка за воведување на мерката 301 - Унапредување на руралната инфраструктура. Воспоставена пракса е при подготовката на мерките од ИПАРД Програмата да се користат искуствата на земјите-членки на ЕУ од аспект на можностите за искористување на средствата од претпристапните фондови, типовите на прифатливи инвестиции, проблемите со кои се соочувале земјите корисници на средства во периодот на подготовка и имплементација на мерките и сл. Во таа насока и овој пат се предвидува да се искористат искуствата на Бугарија и Словенија во

The questionnaire, which should provide information to prepare a set of investment opportunities, which will be targeted at meeting the needs of municipalities, as end users of funds from the measure 301, should be redefined in accordance with the newly proposed items by the Commission. The redefined questionnaire should then be submitted by ZELS to the municipalities, which should deliver the completed questionnaire directly to MAFWE, because the Ministry will develop the analysis, as well as to ZELS. The time limits for providing the necessary documentation for infrastructural projects should be taken into consideration. The criteria for evaluating the projects, regarding the measure 301, with the identified opportunities to municipalities based in a rural centre, should be determined. The programme should provide funding, or reimbursement of costs incurred for the preparation of a project."

These are the conclusions adopted by the Commission for Rural Development within ZELS at the meeting which was held on 14 December 2012 in the premises of ZELS, and which was attended by representatives from MAFWE and an expert from Slovenia, who should provide assistance in the preparation of the technical documentation, relating to the measure 301 of the IPARD Programme. The meeting, at the invitation of the President of the Commission, Stojan Lazarev, was also attended by UNDP representatives in Macedonia.

The IPARD management body within MAFWE initiated the preparatory activities for the introduction of the measure 301 - Improvement of Rural Infrastructure. Established practice in the preparation of the measures under the IPARD programme is to make use of the experiences of EU Member States in terms of opportunities for using the funding from pre-accession funds, types of eligible investments, the problems faced by the countries - beneficiaries of funds during the period of preparation and implementation of measures and the like. In that regard, this time, it is also envisaged that the experiences

спроведување на мерката 301 - Унапредување на руралната инфраструктура. По тој повод, Комисијата за рурален развој при ЗЕЛС иницира средбата, со цел МЗШВ, поточно Телото за управување со ИПАРД Програмата при ова министерство, да се запознае непосредно со потребите за унапредување на руралната инфраструктура, забележани од страна на локалните власти. Притоа, посочено беше дека со помош на експертот од Словенија и со мислењата од општините, Министерството има утврдено одредени приоритетни цели за унапредување на рурална инфраструктура кои ќе бидат предложени од страна на Република Македонија како цели кои треба да се остварат со мерката 301 – Унапредување на руралната инфраструктура пред Европската комисија.

Укажано беше дека состанокот со членовите на Комисијата, всушност претставува почетна активност за утврдување на приоритетните цели на мерката 301, поради што пред членовите на Комисијата за рурален развој претставен беше предлог-прашалник, кој по усогласување со Комисијата ќе биде доставен до општините, со цел да се подготви збир на инвестициски можности кои ќе бидат насочени да одговорат на потребите на општините, како крајни корисници на средствата од мерката 301 и кој ќе служи како насока дека правилно се таргетирани целите.

Во делот на предложени потреби и приоритети за воведување на групи инвестиции кои ќе бидат опфатени со ИПАРД мерката 301- Рурална инфраструктура пред членовите на Комисијата претставени беа 5 точки:

- 1. Инвестиции во локалниот пристап до патиштата од особено значење за развојот на локалната економија;
- 2. Инвестиции во водоснабдувањето, мрежите за вода за пиење и канализациските системи;
 - 3. Инвестиции во обновливи извори на енергија;
- 4. Инвестиции во тематски патеки (пешачки, велосипедски...);
 - 5. Останати инвестиции.

На оваа средба беше договорено да се организира дополнително средба на претставниците од руралните општини со експерти на ИПАРД Програмата на 20 декември, 2012 година, во просториите на МЗШВ, со почеток во 11.00 часот.

of Bulgaria and Slovenia in the implementation of the measure 301 - Improvement of Rural Infrastructure, are used. As a result, the Commission for Rural Development within ZELS initiated the meeting, in order MAFWE, or more specifically, the body in charge of the management of the IPARD Programme within this Ministry, to become closely acquainted with the needs for improvement of rural infrastructure, noted by the local authorities. Thereby, it was pointed out, that with the assistance of the expert from Slovenia and the opinions by the municipalities, the Ministry has identified certain priority targets for the improvement of rural infrastructure that will be proposed by the Republic of Macedonia as goals to be attained by the measure 301 – Improvement of Rural Infrastructure to the European Commission.

It was stated that the meeting with the members of the Commission, actually represents the initial activity for determining the priority objectives of the measure 301, so the members of the Commission for Rural Development were acquainted with the draft-questionnaire, which, following the harmonisation with the Commission, will be submitted to the municipalities in order to prepare a set of investment opportunities that will be targeted to meet the needs of municipalities as end users of the funds from the measure 301 and which will serve as a guideline that the goals were properly targeted.

Regarding the proposed needs and priorities for the introduction of groups of investments that will be covered by the IPARD measure 301 - Rural Infrastructure, before the members of the Commission, 5 items were presented:

- 1. Investment in local access to roads of particular importance for the development of local economy;
- 2. Investments in water-supply, networks for drinking water and sewage systems:
 - 3. Investments in renewable energy sources;
 - 4. Investments in thematic paths (pedestrian, bicycle ...);
 - 5. Other investments.

At this meeting, it was agreed that a further meeting of representatives from the rural communities with IPARD Programme experts should be organised on 20 December 2012, in the premises of MAFWE, at 1100 hrs.

ПРОЕКТОТ "БЕЗБЕДНИ УЧИЛИШТА – ХАРМОНИЧНА СРЕДИНА" СО ПОЗИТИВНИ РЕЗУЛТАТИ ВО ПРВИТЕ ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈАТА

"По шест месеци од започнувањето на Проектот "Безбедни училишта - хармонична средина", денес, повторно сме заедно да ги сумираме резултатите што ги постигнавме во подобрувањето на безбедноста во училиштата во нашата земја. Забележувам напредок во намалувањето на инцидентите меѓу учениците и убеден сум дека само ако продолжиме со заеднички активности на сите значајни сегменти во општеството, успехот ќе биде уште поголем". - Ова го истакна Коце Трајановски, претседател на ЗЕЛС, на промоцијата на првата фаза од реализацијата на овој проект, што беше организирана од Мисијата на ОБСЕ во нашата земја, во соработка со ЗЕЛС, со Министерството за внатрешни работи и Министерството за образование и наука.

Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, накратко ги претстави активностите на деветте општини, односно 29-те средни училишта од земјава, вклучени во проектот. Беше истакнато дека во секоја општина е формирана работна група, составена од компетентни претставници од адекватни институции, кои изработиле стратегиски насоки за безбедноста во училиштата. Насоките се разгледувани, а потоа и усвојувани од Локалниот совет за превенција и од Советот на општината. Донесените насоки се задолжителен дел од Годишната програма на училиштата и предвидуваат формирање тимови за работа на ова поле, кои

THE PROJECT "SAFE SCHOOLS-HARMONIOUS ENVIRONMENT" WITH POSITIVE RESULTS IN THE FIRST SIX MONTHS OF IMPLEMENTATION

- "Six months following the initiation of the project, "Safe Schools - Harmonious Environment", today, we are together again to summarise the results that we achieved in improving school safety in our country. I notice progress in reducing the number of incidents between students and I am convinced that if we continue with the joint activities of all significant segments of society, the success will be even greater." This was stated by, Koce Trajanovski, ZELS President at the launch of the first phase of this project, which was organised by the OSCE Mission in our country, in cooperation with ZELS, the Ministry of Interior and the Ministry of Education and Science.

The ZELS President, Koce Trajanovski, briefly presented the activities of the nine municipalities, i.e. the 29 secondary schools in the country involved in the project. It was emphasised that in each municipality a working group has been established, composed of competent representatives of adequate institutions, who have developed strategic guidelines for safety in schools. The guidelines were reviewed and afterwards adopted by the Local Prevention Council and by the Municipal Council. The adopted guidelines are a mandatory part of the annual programme of schools and envisage establishing of teams for action in this area, that implement pre-

имплементираат превентивни проекти и работат на едукација на своите врсници, во однос на поддршка на ненасилно однесување во училиштата, решавање на конфликти и посредување. Во овие насоки, посочи Трајановски, имплементирани се голем дел од ПРЕПОРАКИТЕ, што Управниот одбор на ЗЕЛС ги донесе на специјална седница, одржана минатата година, по повод немилите настани во некои училишта. ЗЕЛС преку овие препораки истакна единствена волја од сите општини за зајакнување на мерките за превенција против насилството во училиштата. Притоа, тој дополни дека со проектот им се дава можност на учениците, наставниците, училиштето, да бидат главните креатори и носители на сите промени кои треба да настанат за потиснување на насилството и создавањето на безбедна училишна средина, односно, како што потенцира Трајановски, -"оние кои ние сакаме да ги заштитиме -учениците, сега самите се вклучени во лоцирањето, идентификацијата на проблемите и заканите во нивната средина и самите ги креираат и предлагаат најсоодветните мерки за превенција".

Пред присутните се обрати и амбасадорот на ОБСЕ во нашата земја, Н.Е. Ралф Брет, кој истакна задоволство што по шест месеци од потпишувањето на меморандумите за соработка меѓу мисијата на ОБСЕ и општините Битола, Тетово, Охрид, Струга, Гостивар, Кичево и Македонски Брод и Градот Скопје може да се претстават позитивни резултати од првата фаза на проектот. "Феноменот на насилство во училиштата претставува вистинска закана за безбедноста за наставниците и учениците, која може да ги лиши учениците од потребната безбедна и продуктивни средина за учење. Проектот ги собра наставници, ученици, родители, полицијата, социјалните услуги и другите засегнати членови на заедницата, со цел заеднички да се решава прашањето на училишната безбедност и да се добијат соодветни резултати, истакна Брет.

На средбата присуствуваше и министерката за внатрешни работи, Гордана Јанкуловска, која информираше дека во 2012 година, заклучно со ноември, во училиштата имало забележано 140 инциденти во кои учествувале малолетници, од кои 77 во Скопје, потоа во Тетово, Битола, Охрид и други градови. Таа истакна дека само со заедничко стратегиско осмислено дејствување, каде ќе се фаворизираат превентивните мерки, може да се постигнат позитивните резултати и да се намали бројот на инциденти во училиштата и учеството на малолетници во криминални дејствија.

Проектот "Безбедни училишта – хармонична средина" е уште една алка за борба против насилството воопшто, а преку тоа и превенција кај младите. Наша заедничка одговорност е преку училишните установи да креираме подобри услови за безбеден развој, заради што и Министерството за образование и наука, го поддржува во целост овој проект", истакна министерот на МОН, Панче Кралев, на оваа средба.

Настанот беше збогатен со културна програма, подготвена од ученици од шест средни училишта од општините Бутел и Гази Баба, вклучени во проектот. Акцентот беше ставен на музичките изразувања на учениците, како начин на зближување и рушење на стереотипите и предрасудите кои многу често се причина за насилство меѓу учениците од различни етнички заедници.

ventive projects and work on the education of their peers in terms of support of non-violent behaviour in schools, conflict resolution and mediation. In these guidelines, said Trajanovski, a large number of the recommendations, which the ZELS Management Board adopted at a special meeting, held in the previous year on the occasion of the unpleasant events in some schools, were implemented. ZELS, through these recommendations, showed the unified will of all municipalities to strengthen the measures for prevention of violence in schools. In addition, he added that the project gives an opportunity to students, teachers, schools, to be the main creators and bearers of all the changes that need to occur for the suppression of violence and creation of safe school environment, i.e. , as Trajanovski highlighted - those who we want to protect - the students, are currently personally involved in locating, identifying problems and threats in their environment and they create and offer the most appropriate prevention measures by themselves."

The attendees were also addressed by the OSCE Ambassador in our country, HE Ralph Brett, who noted his satisfaction that after six months of the signing of the memorandums of cooperation between the OSCE mission and the municipalities of Bitola, Tetovo, Ohrid, Struga, Gostivar, Kicevo and Makedonski Brod and the City of Skopje, the positive results from the first phase the project may be presented. - The phenomenon of violence in schools is a real threat to the safety of teachers and students, which can deprive students of the required safe and productive learning environment. The project brought together teachers, students, parents, police, social services and other concerned members of the community to jointly address the issue of school safety and provides adequate results", said Brett.

The meeting was also attended by the Minister of Interior, Gordana Jankulovska, who reported that in 2012, until November, the schools had recorded 140 incidents involving minors, 77 of which happened in Skopje, then in Tetovo, Bitola, Ohrid and other cities. She noted that only with joint strategically planned action, where preventive measures will be prioritised, positive results may be achieved and the number of incidents in schools and participation of minors in criminal activities may be reduced.

The Project "Safe Schools-Harmonious Environment" is another link for the fight against violence in general, and thus prevention among the youth. Our common responsibility is, through the school facilities, to create better conditions for the safe devel-

opment, as a result of which the Ministry of Education and Science fully supports this project", said at this meeting the Minister of Education and Science, Pance Kralev.

The event was enriched by the cultural programme prepared by the students from six secondary schools in the municipalities of Butel and Gazi Baba, involved in the project. The accent was placed on the students' musical expressions, as a way of getting closer and breaking down the stereotypes and prejudices that are often the cause of violence among students from different ethnic communities.

Во административната зграда на ЗЕЛС, на 30 ноември, 2012 година, Душица Перишиќ, извршен директор на ЗЕЛС, ја прими деветчлената делегација на претставници од Украина, кои во рамките на проект за меѓуопштинска соработка на ГИЗ, се во студиска посета на нашата земја. Делегацијата ја сочинуваа заменици на градоначалници, членови на Управен одбор на Агенцијата за регионален развој од Луханската област и претставници од невладини организации кои работат на полето на регионалниот развој. Целта на гостите од Украина беше да се запознаат со искуствата на нашата земја во реализирањето на меѓуопштинската соработка и во функционирањето на рамномерниот регионален развој, бидејќи во нивната земја во тек е подготовка на законска регулатива за овие области.

Извршната директорка на ЗЕЛС, на почетокот на средбата, ги запозна гостите со структурата и функционирањето на Асоцијацијата, при што нагласи дека нејзината основна функција е лобирање и застапување на локалните власти пред централната власт. Присутните беа запознаени дека под притисок на ЗЕЛС, досега се сменети најмалку 30 закони, кои опфаќаат одредби поврзани со надлежностите на локалните власти, а на иницијатива на ЗЕЛС, донесени се и неколку нови закони. Таа истакна дека локалните власти во континуитет иницираат подобрување на законската регулатива на локалната власт, преку постојаните дискусии што се водат во 14-те мрежи што ги поддржува ЗЕЛС, а се составени од претставници од општинската администрација од области кои се во надлежност на општините, потоа преку активностите на 13-те Комисии во ЗЕЛС, активностите на Управниот одбор и на Генералното собрание на ЗЕЛС, како највисоко тело на Асоцијацијата. Таа ги претстави и трите единици во ЗЕЛС и нивното функционирање: ЗЕЛС тренинг центарот (ЗТЦ), ЗЕЛС единицата за поддршка на е-општини (ЗЕПЕ) и Канцеларијата во Брисел. Беше посочено дека ЗЕЛС најмалку еднаш годишно има средба со Владата на Република Македонија, на која се дискутира по "Систематизираните ставови на ЗЕЛС"- документ во кој се утврдени сите најнови барања на локалните власти. Извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, потенцира дека за секој закон што во себе содржи одредби кои се однесуваат на локалната власт, ЗЕЛС дава мислење, при што најчесто доставува и конкретни предлози за негово изменување или дополнување.

In the administrative building of ZELS, on 30 November 2012, Dusica Perisic, Executive Director of ZELS, admitted the nine-member delegation of representatives from Ukraine, who, within the GIZ project for inter-municipal cooperation, conducted a study visit in our country. The delegation was composed of deputies of mayors, members of the Management Board of the Agency for Regional Development of Luhan area and representatives of NGOs working in the area of regional development. The aim of the guests from Ukraine was to become acquainted with the experiences of our country in the implementation of inter-municipal cooperation and the functioning of balanced regional development, since the preparation of legislation in their country in these areas, is underway.

The Executive Director of ZELS, at the beginning of the meeting, introduced the guests to the structure and functioning of the Association, whereby she stated that its main function is lobbying and representation of local governments before the central government. The participants were informed that under the influence of ZELS, at least 30 law have been amended, which include provisions relating to the competences of local authorities, and upon the initiative of ZELS, several new laws have been adopted. She emphasised, that the local authorities have continuously initiated the improvement of local government legislation, through persistent discussions taking place in the 14 networks, supported by ZELS and composed of representatives of the municipal administration of the areas which fall under the competence of the municipalities, then through the activities of the 13 Commissions in ZELS, activities of the Management Board and the General Assembly of ZELS, as the highest body of the Association. She also presented the three ZELS units and their functioning: the ZELS Training Centre (ZTC), the ZELS unit for support of e- municipalities (ZEPE) and the Office in Brussels. It was stated that, at least once a year, ZELS has a meeting with the Government of the Republic of Macedonia, at which the "Systematised Positions of ZELS" are discussed - a document that sets out all the latest requirements of the local authorities. The Executive Director of ZELS, Dusica Perisic, emphasised that ZELS delivers an opinion on every law that contains provisions relating to local government, usually submitting specific proposals for amendments thereof.

1972 - 2012

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SE MAQEDONISË

Претставниците од делегацијата истакнаа дека, со оглед на површината и бројот на жители, во Украина постојат три национални асоцијации на локални власти и тоа: за селски општини, за градски општини и за реони и региони. Сите тие ги вкрстуваат своите иницијативи и ставови на Националниот конгрес на локални самоуправи. Беше посочено дека на највисоко, уставно ниво е утврдено дека централната власт не смее да се меша во работењето на локалната и дека досега повеќе закони се ставени "на страна" бидејќи не биле одобрени од локалните власти. Беше посочено дека во оваа посета се сретнале со претставници од Министерството за локална самоуправа, со претставници од Источниот и Југоисточниот плански регион и посетиле неколку општини. При тоа стекнале значајни искуства од функционирањето на регионалниот развој и на меѓуопштинската соработка во нашата земја, но поскаа да ги слушнат и искуствата на ЗЕЛС во однос на донесувањето и имплементирањето на ваквите

На гостите им беа пренеси искуствата на локалните власти при донесувањето на Законот за меѓуопштинска соработка, кога изнесоа сериозни забелешки по истиот, бидејќи предлогот содржеше одредби што овозможуваа централистичко функционирање. Односно, меѓу другото, предлогзаконот предвидуваше министерот за локална самоуправа да им наложи формирање на меѓуопштинска соработка на локалните власти, кои доколку не ја спроведат, може да им биде одземена надлежноста. Локалните власти силно и единствено се спротивставија, дадоа свои предлози и сега постојниот закон повеќе е декларативен отколку обврзувачки, бидејќи им дава можност локалните власти сами да одлучуваат дали, за што и со која друга општина ќе делат одредени надлежности, или ќе склучуваат друг вид на меѓуопштинска соработка. Во однос на Законот за рамномерен регионален развој, беше истакнато дека кај нас постојат осум статистички региони, во кои не се спроведуваат избори, туку градоначалниците на општините од секој регион, учествуваат во работењето на регионалниот совет. ЗЕЛС даде согласност за донесување на овој закон, но проблеми настануваат во неговата имплементација, особено во непочитувањето на одредбата со која е утврдено дека 1% од БДП треба да се одвои за развој на регионите. ЗЕЛС прави притисок за негово почитување, па на последниот Национален совет за регионален развој во МЛС, во кој учествуваат и осум градоначалници-претседатели на регионите, беше побарано дефинитивно почитување на оваа одредба или промена на Законот.

Делегацијата од Украина беше многу задоволна од средбата во ЗЕЛС, посочувајќи дека токму таа им овозможила да го формираат мозаикот на моделот за кој ќе се залагаат при градењето на регионалниот развој.

The representatives of the delegation pointed out, that given the area and number of inhabitants, in Ukraine there are three national associations of local authorities: for rural municipalities, urban municipalities and districts and regions. They all present their initiatives and views at the National Congress of Local Self-Governments. It was pointed out, that on highest constitutional level, it has been established that the central government should not interfere with the operation of the local government and that, so far, several laws were declined, because they were not approved by the local authorities. It was pointed out, that during this visit, they met with representatives from the Ministry of Local Self-Government, with representatives from the East and South-East planning region and visited several municipalities. Thereby, they acquired significant experiences in the functioning of the regional development and inter-municipal cooperation in our country, but wished to hear from the experiences of ZELS, in relation to the adoption and implementation of such laws.

The guests were informed about the experiences of the local governments in the adoption of the Law on Inter-Municipal Cooperation, when they presented serious remarks regarding that law, since the draft-law contained provisions that allow centralised operation. In fact, among other things, the draft-law envisioned, that the Minister of Local Self-Government could impose inter-municipal cooperation of local authorities, and if it was not implemented, they could have been deprived of their competences. The local authorities strongly and jointly opposed that, gave their suggestions and now the existing law is more declarative than binding, because it gives the local authorities an opportunity to decide independently whether, on what grounds and with which municipality they will share certain responsibilities or enter into other types of inter-municipal cooperation. In terms of the Law on Balanced Regional Development, it was noted that we have eight statistical regions, in which elections are not conducted, but the mayors of the municipalities from each region participate in the operation of the Regional Council. ZELS has given its consent to the adoption of this law, but problems arise in its implementation, especially in the non-compliance with the provision that stipulates that 1% of the GDP should be allocated for the development of the regions. ZELS creates pressure for the compliance thereof, so that at the last National Council for Regional Development in the Ministry of Local Self-Government, which also includes eight mayors-presidents of the regions, it was demanded that this provision should definitely be respected, or that the law should be modified.

The delegation from Ukraine was very satisfied with the meeting in ZELS, pointing out, that it particularly allowed them to create the mosaic of the model they will insist on during the process of building regional development.

Добра идеја за уште подобри празници!

Направете ги празниците поубави со нови штедливи светилки, а старите искористете ги за Новогодишна декорација во вашиот дом.

Ви посакуваме светли празници.

ZELS - 40 години во служба на општините ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА - ЗЕЛС

Тел.+389(0)2 30 99 033/ факс.+389(0) 2 30 61 994

Ул. Женевска бб. п. фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

ZELS – 40 years in service of the municipalities ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA - ZELS

Tel. +.+389(0)2 30 99 033/ fax. +389(0) 2 30 61 994

St. ,,Zenevska,, nn, P.B. 32,1000 Skopje, Republic of Macedonia contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk